

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. Московска №33, телефонен номератор 9377 xxx, факс 981 0653,

www.sofia.bg

П Л А Н

за защита при бедствия на
Столична община

част I

Защита при Наводнения

СОФИЯ 2026 г.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Съдържание

1. Цел и задачи на плана	5
2. Предназначение на плана	5
3. Обхват на плана	6
4. Части на Единна спасителна система. Планиране и провеждане на мерки за защита на населението при наводнения, с взаимодействието на ЕСС и останалите органи на изпълнителната власт /МВР, МО, МЗ, МОСВ и др./	7
4.1 Разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки	7
4.2 Юридическите лица и едноличните търговци	133
4.3 Задължения на физическите лица:	14
4.4 Координиране структурите от единната спасителна система (ЕСС) при наводнение.	15
5. Географски район.....	15
5.1 Реки и язовири	17
6. Описание на средата и сценарии на вероятните събития и последици	19
6.1 Индикатори за оценка на неблагоприятните последици от наводнение.....	20
7. Картографиране на неблагоприятните последици от наводнения.....	20
8. Вероятни събития и последици от различен тип наводнения.	21
8.1 Наводнения от речни разливи.....	21
8.2 Поройни наводнения	23
8.3 Наводнения от аварии или неправилно управление на хидротехнически съоръжения..	24
8.4 Наводнения от преднамерени действия.....	24
8.5 Физическо въздействие на приливната вълна	244
9. Класификация на валежите и последици от наводненията.....	25
9.1 Основни причини за наводненията	27
10. Превенция и защита	29
10.1 Инстанции даваща периодични експертни оценки за техническо състояние:	29
11. Превантивните неструктурни мерки.	30
12. Превантивно земеползване	32
13. Структурни мерки и тяхното въздействие.....	34
14. Мерки за намеса и спасяване	36
14.1 Предприемане на мерки за ограничаване на загубите на човешки живот и здраве.....	36
15. Предстоящи мероприятия. За периода 2026–2030 ще бъдат извършени:	38
16. Мерки по опазването на културни ценности.	38

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

17. Допълнителни мерки	38
18. Избор на защитни действия	39
19. Дейности по време на наводнението.....	44
19.1 Дейности след наводнението	45
20. Планиране и провеждане на мерки за защита на населението при наводнения, с взаимодействието на ЕСС и останалите органи на изпълнителната власт /МВР, МО, МЗ, МОСВ и др./	46
21. Временното извеждане.....	48
22. Способи за извеждане.....	51
23. Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане:.....	51
23.1 Длъжностни лица от Столична община, отговорни за осигуряване на наличното оборудване:.....	51
23.2 Длъжностни лица от Столична община, управляващи местата за временното настаняване.....	52
23.3 Длъжностни лица, извършващи оценка на нуждите от храна, вода, медицински изделия и лекарствени продукти в местата за временно настаняване:.....	52
23.4 Длъжностни лица от Столична община, отговорни за извеждане и грижи за хора, нуждаещи се от специална помощ /децата и хората в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани от хората, които обичайно ги полагат /	53
24. Места за временно настаняване.....	53
25. Оценка на наличното и недостигащото оборудване	53
25.1 Оценка на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарствени продукти и медикаменти от първа необходимост	54
26. Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост.....	55
26.1 Отговорни лица на дейностите по разчистването:	55
26.2 Длъжностни лица от Столична община, координиращи изпълнението на дейностите.....	56
27. Законност и ред	56
28. Задачи изпълнявани от органи на СДВР	56
29. Отговорни длъжностни лица:.....	57
30. Логистика.....	57
31. Транспорт.....	59
32. Събиране и обмен на информация за наводнения	60
32.1. По отношение на валежите	60
32.2 Метеорологична информация общо и за определен речните нива	61

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

33. Комуникации. Рег за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, на съставните части на единната спасителна система и населението при наводнения	62
33.1 Системи за ранно предупреждение и оповестяване в Столична община	62
33.2 Национална система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО)	64
33.3 Организация на оповестяването при изпускане на водни обеми от яз."Искър"	65
33.4 Действие на щабове при оповестяване	67
33.5 Оповестяване на населението	677
34. Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана.	70
35. Дейности по възстановяване	70
35.1 Основания и общи положения	70
36. Решения на комисията за предоставяне на средства	722
37. Неотложно възстановителни дейности	73
38. Задължения на кмета на СО	733
39. Контрол по изпълнение на решенията	74
40. Оперативни и капиталови разходи	766
40.1 Оперативни разходи	76
40.2 Капиталови разходи	78
41. Отчитане на разходите и водене на записи	79
42. Стоки и услуги:	80
43. Разходи за персонал	80
44. Собствено и наето оборудване	82
45. Приходи от природни бедствия:	82
46. Застраховане и управление на риска	82
47. Практики за Столична община в началото на бедствието	833
48. Изисквания за допустимост	84
49. Мониторинг и оценка	84

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Плановете за защита при бедствия са изготвени въз основа на Закона за защита при бедствия Обн. ДВ. бр. 102 от 19 декември 2006 г., последно изм. и доп. ДВ. бр. 60 от 7 Юли 2020 г. Указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия, дадени от Съвета за намаляване на риска от бедствия към министерски съвет на Република България и на основание чл. 9, ал. 15 от Закона за защита при бедствия и други нормативни документи.

Планът за защита при наводнение е единна част от Плана за защита при бедствия на Столична община.

1. Цел и задачи на плана

Плановете за защита при бедствия имат за цел подобряване на взаимодействието и координацията на Столична община с единната спасителна система с цел намаляване на риска от бедствия. Планът за защита при бедствия е насочен към служителите на Столична община, районните администрации, службите за спешно реагиране, министерства и ведомства за изпълнение на задачите по превенция и преодоляване на последствията при бедствия, аварии и кризи. С разработването на стандартни оперативни процедури се цели бърза и точна реакция на силите и средствата на различните министерства и ведомства. В плана са описани ясно и точно задачите за изпълнение от служителите на Столична община, както министерства и ведомства участващи в щаба за защита при бедствия. Планът е интегриран с областните политики имащи отношение към намаляване рискът при бедствия. В плана са включени ангажиментите за службите за спешно реагиране, доставчиците на основни стоки и услуги, териториалните звена на централната администрация на изпълнителната власт, юридически лица, включително и юридически лица с нестопанска цел.

2. Предназначение на плана

Планът е изготвен за да даде максимална полза на вземащите решения за предварителна оценка на опасностите породени от потенциални природни

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

бедствия. Планът има за цел да бъде основополагащ документ, който да предостави пълна информация за критичната инфраструктура, силите и средствата за превантивна дейност, както и да даде общите правила и процедури за координирана работа на различните екипи, работещи по време и след възникнало бедствие на територията на Столична община.

3. Обхват на плана

За всеки район на Столична община с висок риск от наводнение е изготвен План за управление на риска от наводнения /ПУРН/.

Съгласно ПУРН е налична и достъпна информация, която включва две основни направления:

- описание и оценка на възникнали в миналото наводнения със значими неблагоприятни последици;
- Оценка на потенциалната заплаха от бъдещи наводнения и на значимостта на техните неблагоприятни последици. Оценяват се районите със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН).

Оценката на миналите наводнения включва описание на местоположението и обхвата на наводненията; анализ на причините за възникването им; описание на неблагоприятните последици и оценка на значимостта на тези последици. Анализира се вероятността за бъдещо повторение на тези наводнения и евентуалните им последици при такова повторение.

Целта на описанието и оценката на миналите наводнения е тази информация да послужи като основа за определяне на местата, където биха могли да се очакват бъдещи наводнения със значими неблагоприятни последици.

Оценката на потенциалната бъдеща заплаха от наводнения включва анализ на възможността за възникване на наводнения на места, на които такива не са документирани в миналото. Отчитат се влиянието на дългосрочното инфраструктурно развитие и на климатичните изменения.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Оценява се потенциалния бъдещ риск от наводнения чрез оценка на значимостта на потенциалните негативни последици и така се определят значимите потенциални бъдещи наводнения.

Оценката на потенциалния бъдещ риск от наводнения е извършена съгласно утвърдената национална методика. Определени са застрашените от наводнения речни участъци, за които да бъде изследвана заплахата от наводнения и да бъде оценен потенциалният бъдещ риск от наводнения. Анализирани са причините за настъпване на наводненията, възможността за тяхната повтораемост в бъдеще и опасността от засягане на обекти съгласно утвърдените критерии. Основни фактори при определянето на участъците са:

- анализ на физикогеографските характеристики;
- оценка на наличността от данни, необходими за прилагането на метода за определянето на заплахата;
- наличието на потенциално застрашени обекти.

4. Планиране и провеждане на мерки за защита на населението при наводнения, с взаимодействието на ЕСС и останалите органи на изпълнителната власт /МВР, МО, МЗ, МОСВ и др./

Дейности по защита от наводнения на ниво Столична община.

4.1 Разпределението на задълженията и отговорните органи и лица за изпълнение на предвидените мерки

На основание чл. 44, ал.1, т.1 и т.2 и ал.2 от закона за местното самоуправление и местна администрация и чл. 65, ал.1, т.7 от Закона за защита при бедствия и във връзка с организиране и ръководене защитата на населението при бедствия, пожари и други извънредни ситуации се назначава Щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие, под ръководството на кмета на София. ДОПЪЛНЕНИЕ 1

4.1.1 Задължения на личния състав от дирекция "Аварийна помощ и превенция" при наводнения на територията на Столична община

А) Превантивна дейност:

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- разработва план за защита на населението при бедствия – част I Защита при Наводнения;

Разработва стандартни оперативни процедури за работа на членовете на Щаба при въвеждане на плана – част I защита при наводнения;

- участва в разработване на рискови характеристики за язовирите на територията на Столична община (държавни, общински и частни) и реките протичащи през отделните райони на общината;

- изготвя, актуализира и поддържа информация за потенциално опасните обекти и обектите от критичната инфраструктура на територията на Столична община;

- изготвя и разпространява плакати, дупляни, листовки за поведение на населението от районите на общината при настъпили природни бедствия;

- организира обучение на органите за управление на Столична община и районите;

- провежда тренировки и учения по защита на населението при наводнения в отделните райони на столицата;

- ръководи обучението и подготовката на екипите от доброволното формирование на Столична община.

- участва в работата на комисиите за проверка на хидротехническите и хидромелиоративните обекти на територията на общината.

- подпомага и контролира разработването на планове за защита на населението в районите на общината;

- подпомага и контролира разработването на планове за защита при бедствия в учебните заведения – общинска собственост;

- подпомага и контролира разработване на планове за защита при бедствия в здравните заведения – общинска собственост;

- участва в реализиране на Проект за внедряване на система за ранно предупреждение и прогнозиране при наводнения на територията на Столична община;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Б) При опасност от наводнения

- получава информация за предстоящи силни валежи на територията на Столична община от системата на НИМХ, БАН, ЦАН на МВР, РВД, ИА БГ; ВВС

- подготвя и изпраща в районите на Столична община предупреждения за очаквани валежи;

- актуализира Плана за защита на населението – част I защита при наводнения;

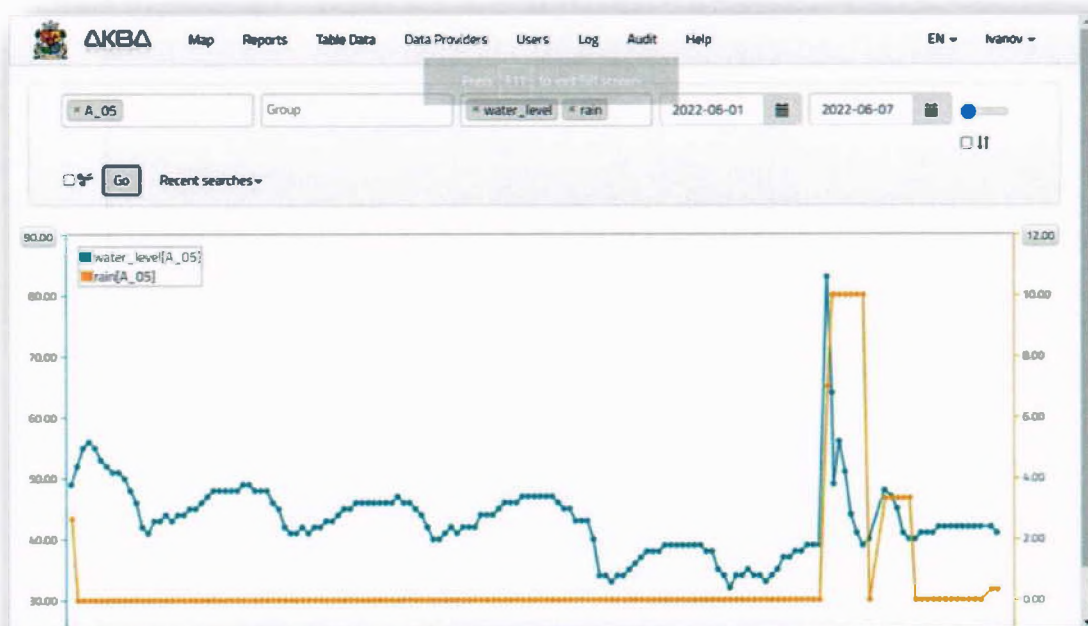
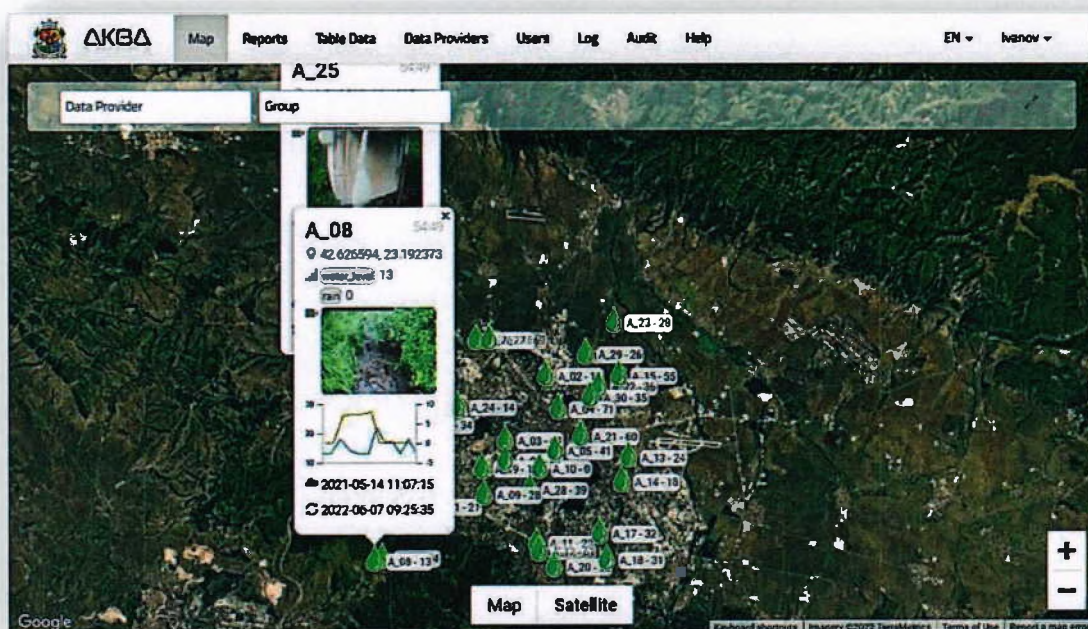
- извършва проверки в най-застрашените зони от районите на общината;

- участва в проверки на състоянието на реките и язовирите на общината;

В) при повишаване нивото на реките и преливане на същите

Наблюдение на системата АКВА, която включва 30 точки по поречието на реките в Столична община и следене на показанията за нивото на реките.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Фиг.1 Точки на контрол по системата на Столична община АКВА
– организира и въвежда денонощно дежурство;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- участва в състава на оперативните групи за подпомагане на населението в заливните зони;
- ръководи дейността на доброволците от формирането;
- осъществява взаимодействие и координация между силите от единната спасителна система и Столична община;
- оповестява населението за опасност от преливане на речните корита;
- подпомага работата на екипите участващи в провеждане на СНАВР в заливните зони и пострадали райони.

4.1.2 СДПБЗН – МВР:

- подпомага председателя и секретаря на Щаба при организирането и изпълнението на задачите по защита на населението и цялостното ръководство при наводнението;
- разработва необходимите документи по ПБЗН относно:
- специални пожаро-профилактични и отводнителни мероприятия и осъществяване контрола за тяхното провеждане; осигуряване в постоянна готовност на силите и средствата на службата; организиране на взаимодействието с другите формирования за действие при критични ситуации;
- да знае задачите на службата, съставът, възможностите и осигуреността на подчинените му сили и средства;
- организира и ръководи работата на службата при провеждане на мероприятията по защита на населението, в съответствие със списъка на утвърдените мероприятия;
- подпомага председателя на Щаба при подготовката и вземането на решения за организиране, координиране и провеждане на спасителни и други неотложни работи;
- участва в ръководството на мероприятията по извеждането на пострадалото население от засегнатите райони и за неговото настаняване в подходящи места за водене на нормални условия на живот в рамките на възможностите;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- ръководи силите и средствата на териториалната служба, а при необходимост изисква и от съседните райони допълнителни сили и средства за извършването на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в засегнатия район;
 - организира и осигурява оповестяването на ведомствата, юридическите лица и населението на територията на района за различните видове опасности, бедствия и аварии;
 - оказва съдействие за привеждане в изпълнение на всички указания, разпореждания и заповеди на председателя;
 - да е в състояние да поеме функциите на ръководител на операциите при подготовката и вземането на решение при провеждането на спасителни и други неотложни аварийно-възстановителни работи;
 - събира и обобщава данни за хода на провежданите спасителните операции;
 - контролира и докладва за срочното и качествено изпълнение на разпорежданията и заповедите;
- 4.1.3 Представителят на СДВР:
- информира председателя на Щаба за оперативната обстановка и за взетите мерки и иска съдействия от него по отношение на сигурността, опазване на обществения ред и охраната на имуществото на гражданите в района на наводнението;
 - предлага мерки за съвместната работа и взаимодействието между СДВР и районната администрация за организиране дейността по преодоляване, овладяване и предотвратяване на действията от стопанската и криминалната престъпност, недопускането на безредиците и противодействието на разпространителите на слухове против нормализирането на живота и дейността на гражданите;
 - осъществява допълнителни мерки за изграждане на КПП-та и въвеждането на сили и средства в определените райони за достъп;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- разработва всички документи, произтичащи от функционалните му задължения;
- осигуряване охрана и опазването на обществен ред по време на провеждане на спасителните работи;
- осигурява отцепване на участъци / обекти / за работа в района на бедствието;
- ръководи регулиране на движението при подвеждане на силите за действие към района на бедствието и при временно извеждане на застрашеното от наводнения население;
- осигуряване регулирането на маршрутите за евакуация;
- подготвя всички справочни данни и информация, необходими на председателя;
- контролира и докладва за срочното и качествено изпълнение на разпорежданията и заповедите;
- привежда в изпълнение всички указания, разпореждания и заповеди отнасящи се до дейността на службата;

4.2 Юридическите лица и едноличните търговци

- планират и осъществяват необходимите мерки за защита на работещите в обектите и прилежащите им площи при възникване на наводнения;
- планират и провеждат мероприятия за повишаване устойчивото функциониране на обектите при наводнения;
- създават, подготвят и поддържат в готовност за използване средства за предупреждение и сили за провеждане на дейности по защитата на работещите в обектите и прилежащите им площи;
- провеждат обучение на работещите за способите за защита, начините на поведение и действие и за оказване на първа долекарска помощ при наводнения;
- организират и финансират защитата на работещите в обектите и прилежащите им площи и ликвидирането на последиците от наводнения;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- осигуряват предупреждение, временно извеждане или евентуално укриване на своите служители;
- разработват вътрешен план за защита при бедствия;
- при наводнение незабавно започват провеждането на СНАВР, като съобщават за това на дежурения по РСС;
- предоставят информация за взривни вещества, опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и други опасности за живота и здравето на хората;
- осигуряват безопасно унищожаване на отпадъците, вследствие на наводнението.

4.3 Задължения на физическите лица:

- да спазват ограниченията във връзка с обявено бедствено положение, произтичащо от мерките, приложени от компетентните служби при провеждане на дейностите по защитата;
- да помогнат на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск, вследствие на бедствието, при условие, че не рискуват своя живот или здраве;
- да информират център за спешни повиквания или по друг начин да търси възможност за предоставяне на помощ, когато не е в състояние на предостави необходимата помощ лично;
- да оказват съдействие в съответствие с възможностите си или материална помощ по искане на кмета на района, председателя на щаба или ръководителя на място;
- да допускат при необходимост от провеждане на СНАВР влизането на спасителни екипи и техника, извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот или отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато са собственици, ползватели или управители на недвижимия имот;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

– да предоставят на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да застрашат живота и здравето на спасителите или на населението;

– да допускат разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са тяхна собственост и да осигурят достъп до тях, за срока на бедственото положение.

4.4 Координиране структурите от единната спасителна система (ЕСС) при наводнение.

Стандартна оперативна процедура и схема за разпределение на задълженията на отговорните длъжностни лица от щаба на Столична община за изпълнение на ПЗБ при наводнение и графика **ДОПЪЛНЕНИЕ 2**.

5. Географски район

София е столицата и най-големият град в България. Населението на града е 1 325 429, което представлява 17,5% от населението на България. София е разположена в централната част на Западна България, в Софийската котловина, и е заобиколена от планини: Витоша на юг, Люлин на запад и Стара планина на север. Това я прави четвъртата по височина столица в Европа. Изградена е върху четирите тераси на река Искър и нейните притоци: Перловска и Владайска (Елешница). В централната градска част, както и в кварталите Овча купел, Княжево, Горна баня и Панчарево, има минерални извори. Климатът на София е умереноконтинентален.

Историческият център на София е разположен непосредствено на юг от центъра на Софийското поле, една от Забалканските котловини, разположена между Стара планина на североизток и планините Люлин, Витоша и Лозенска на югозапад. Съвременният град заема значителна част от Софийското поле, като е развит в по-голяма степен на югоизток и югозапад от историческия център, достигайки ниските части на Витоша, но най-североизточните му квартали – Сеславци и Кремиковци – са разположени на склоновете на Стара планина.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Столичната община е административно-териториална единица, която има и статут на област. Столичната община обхваща 38 населени места, от които 4 града (София, Баня, Бухово и Нови Искър) и 34 села. София е разделена на 24 района. Кметовете на райони решават въпросите, възникващи от ежедневните потребности на населението по местоживеене, административното обслужване на гражданите, благоустрояването, хигиенизирането и др.

Пет планински прохода водят към града – Искърски, Владайски, Драгомански, Петрохански и Витиня. През тях още в древността минават важни пътища, свързващи Адриатика и Средна Европа с Черно и Егейско море, и Близкия изток. През нея протичат няколко маловодни реки, най-големи от които са Владайска и Перловска. Край източните квартали тече река Искър, но в този си участък тя не е пълноводна. София е известна с многобройните си минерални (15 находища с общ дебит на водите 130 l/s).

София има умерено континентален климат със средна годишна температура от 10,6 °C. Зимите в града са студени и снеговити. В най-студените зимни дни температурите могат да паднат до –15 °C или още по-ниско, най-вече през януари. Мъглата е характерно явление в началото на зимния сезон. През зимата в София има средно по 58 дни със снежна покривка.

Летата в София са топли и слънчеви. През лятото столицата остава малко по-хладна в сравнение с останалата част от страната, заради по-голямата си надморска височина. Въпреки това в най-горещите летни дни температурите могат да превишат 35 °C, най-често през юли и август. Пролетта и есента в София са сравнително кратки с променливо и динамично време.

Средните годишни валежи са 581,8 мм, достигайки своя максимум в края на пролетта и началото на лятото, когато не са рядкост гръмотевичните бури.

Към 15 март 2018 г. по настоящ адрес в Столична община са регистрирани 1 467 279 души, от които 1 328 575 са жители с постоянен адрес. Средната възраст е 38,3 години.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Гъстотата на населението в края на 2000 г. е 909,1 г./km². По данни на някои печатни издания реалният брой на населението, което пребивава в столицата, е над 2 милиона души. Според изказвания на официални лица, всяка година от провинцията в София трайно се заселват между 25 000 и 45 000 души. Това предизвиква множество проблеми за града – пренаселеност, увеличаване на броя на автомобилите, улични задръствания, замърсяване на въздуха, жилищна криза, липса на места за паркиране и други.

Наблюдава се тенденция населението на Столична община да се увеличава с приблизително 3000 души на тримесечие.

5.1 Реки и язовири

5.1.1 Реки

През територията на Столична община преминават следните по-големи реки (Фиг.2):

- р. Искър;
- р. Лесновска;
- р. Блато – ляв приток на р. Искър;

Притоци: Крива река, Кътинска река, река Църна бара

- р. Какач – ляв приток на р. Искър;
- р. Кремиковска;
- р. Перловска;

Притоци на река Перловска: река Дреновичка и Ваташка река

- р. Дреновичка;
- р. Боянска бара;
- р. Слатинска река;

Притоци на р. Слатинска: река Въртопо /приток на р. Въртопо е Сухата река/

- Симеоновска река;

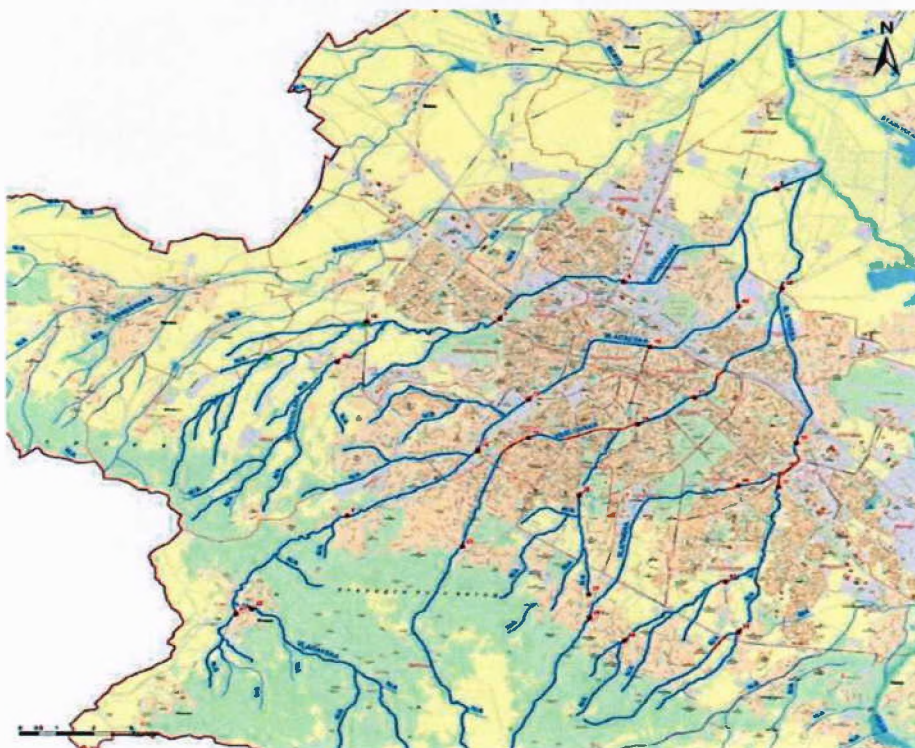
Притоци на река Владейска: Домуз дера – ляв приток в горното ѝ течение,

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

дере "Панчерица", дере "Радин дол".

- р. Суходолска – ляв приток на река Владайска;
- р. Банкянска –ляв приток на река Какач;
- р. Шиндра;

По данни на "ГИС – София" ЕООД се извърши геодезическо заснемане, изработване на напречни профили и регистър на заснетите подробни точки на около 30 речни участъка на територията на гр. София.

Фиг. 2 Реки на територията на Столична община

5.1.2 Язовири на територията на Столична община:

А. Язовири държавна собственост:

- яз. Искър;
- яз. Кокаляне;
- яз. Панчарево;
- яз. Филиповци.

Б.Язовири общинска собственост:

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- яз. "Суходол-2";
- яз. "Мърчаево"
- яз. "Мрамор";
- яз. "Бистрица";
- яз. "Сеславци" – Язовира е изведен от експлоатация и се поддържа на кота "мъртъв обем"
- яз. "Кремиковци";
- яз. "Убреща-1";
- яз. "Убреща-2";
- яз. "Иваняне-2"

В. Язовири частна собственост:

- яз. "Иваняне";
- яз. "Ботунец"

Язовирите основно са ремонтирани през 2012 г. През 2025 г. няма основни ремонти. На язовирите "Мрамор", "Мърчаево" и "Суходол-2" са изградени контролно-измервателни системи.

6. Описание на средата и сценарии на вероятните събития и последици

Оценката на неблагоприятните последици от наводнения е важен етап от цялостната оценка на риска от наводнения. Съгласно Директива 2007/60/ЕС за оценка и управлението на риска от наводнения, рискът от наводнения се означава като комбинация от „вероятността за наводнение“ и възможните „неблагоприятни последици“ за „Човешкото здраве“, „Околната среда“, „Културното наследство“ и „Стопанската дейност“, свързани с наводненията. Взети са под внимание и актуалните Планове за управление на риска от наводнения за периода 2022–2027 г.,

Определянето на значителния потенциален риск от наводнения се осъществява чрез съпоставяне на заплахата от наводнения и потенциалните

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

щети. По отношение на заплахата от наводнения се използват както познанията за минали наводнения и определяне на потенциалните заливаеми площи.

Картографирането на неблагоприятните последици от наводнения е неразделна част от оценката на риска и съгласно Директива 2007/60/ те трябва да се представят чрез следните показатели:

- (1) Примерен брой на евентуално засегнати жители;
- (2) Вид стопанска дейност в евентуално засегнатия район;
- (3) Инсталациите, които могат да предизвикат допълнително замърсяване поради авария в случай на наводнение.

6.1 Индикатори за оценка на неблагоприятните последици от наводнение.

Индикаторите, чрез които се оценяват неблагоприятните последици от наводнения се подбират така, че да представят негативните последици за всички категории

- Човешко здраве;
- Стопанска дейност;
- Околна среда и
- Културно наследство.

Някои от тях могат допълнително да се категоризират като под-индикатори. Елементите в риск/активите в експозиция са тези, които могат да бъдат определени количествено и за които ще бъдат оценени неблагоприятните последици от наводнения. ДОПЪЛНЕНИЕ 4

7. Картографиране на неблагоприятните последици от наводнения

Потенциалните неблагоприятни последици/активи в експозиция за категориите Стопанска дейност, Човешко здраве, Околна среда и Културно наследство се картографират в т. нар. Карта за оценка на риска.

Картата за оценка на риска се съставя, като се съпоставят в ГИС среда активите в експозиция за отделните категории със заливаемите площи при

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

различни сценарии (HQ20/5%, HQ100/1%, HQ1000/0,1%) на наводнения (карта на опасността от наводнения – тип 2).

Картите за оценка на риска са тематични и изобразяват неблагоприятните последици от наводнения, изразени чрез активите в експозиция за категориите Стопанска дейност, Човешко здраве, Околна среда и Културно наследство.

Териториалният обхват на картите за оценка на риска се определя от обхвата на заливаемите зони на наводнения с различен период на повторение/обезпеченост. Картите се изготвят в мащаб, който позволява идентифицирането на основните елементи на картите – имоти и сгради. Подробности са описани в картите на заплахата и риска от наводнения: <https://www.bd-dunav.bg/content/upravlenie-na-vodite/plan-za-upravlenie-na-riska-ot-navodneniia-2022-2027/karti-na-zaplahata-i-riska-ot-navodneniiaF/karti-porechie-r-iskarF/>

8. Вероятни събития и последици от различен тип наводнения.

За територията на страната са характерни следните видове наводнения:

- природни наводнения: наводнения от речни разливи; поройни наводнения;
- техногенни наводнения: наводнения от аварии и неправилно управление на хидротехнически съоръжения; наводнения, причинени от преднамерени действия.

8.1 Наводнения от речни разливи

Речните наводнения са резултат от интензивни и / или продължителни вължове за няколко дни или дори седмици, покриващи големи площи.

С НАРЕДБА № РД-02-20-8 от 17 май 2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи (Обн., ДВ, бр. 49 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2014 г.) се определят техническите изисквания при проектиране, изграждане и експлоатация на нови, както и при реконструкции на съществуващи канализационни системи на урбанизирани територии.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Фиг. 3 Забентване

В една силно урбанизирана среда, рискът от наводнение е висок, особено при интензивна дъждовна буря, където счупени клони и отломки (Фиг.3) запушват канализационните шахти речните корита и дерета. Поради високата степен на застрояване с бетон и асфалт и малкото зелени площи, изкуствени езера и гр. водата трудно се оттича, и това води до значителни наводнени участъци, особено в ниските места на града.

Тежестта на речното наводнение се определя от количеството на валежите в дадена област, колко време е необходимо да се натрупат утайки, предишното насищане на местните почви и терена около речната система. Състоянието на каналите, деретата, залесяването на хълмовете около населените места или незаконните сечища могат да предизвикат значителни натрупвания на водни маси, които в даден момент да пробият образувалите се бентове и да доведат до силна приливна вълна.

Повърхностно наводнение се получава, вследствие на силен дъжд, особено и ако е продължителен.

Подобни повърхностни наводнения може да се случат във всяка градска зона, дори и да са на по-високи места. От съществено значение е качествено проектиране на отводнителните шахти, тяхното почистване и състоянието на

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

каналите в населеното място. При буря и силен дъжд има счупени клони от дървета, паднали листа, боклуци, които се носят от дъждовната вода.

Анализите за рисковете от наводнения се съсредоточат върху два аспекта: броят на засегнатите хора (смъртни случаи, ранени, бездомни) и цялостната икономическа вреда.

Наводненията са причина за повече щети отколкото всички други разрушителни природни събития. Освен това, финансовите средства, изразходвани за контрол на наводненията (диги, езера, язовири и др.) са многократно по-висока от разходите, които се отделят за защита срещу други въздействия от природата.

8.2 Поройни наводнения

Поройните наводнения възникват, когато интензивността на водообразуване при интензивни валежи надвишава отточния модул на терена или действителния отточен модул на изградените канализационни и дренажни системи, върху земната повърхност. Тогава се формират големи обеми вода, които под вид на порои се стичат и запълват ниските теренни форми. Поройните наводнения не са свързани с наличието на речна мрежа и могат да възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водния режим в нея. Особено опасни са поройните наводнения за селищните райони, където водонепропускливите, гладки покривни и улични настилки създават условия за големи скорости на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата.

Подобен ефект се получава и в суходолията с голям наклон на дъното и скатовете, където бързата концентрация на оттичащите се води е в състояние да пороги катастрофални високи вълни с много малка трайност.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

8.3 Наводнения от аварии или неправилно управление на хидротехнически съоръжения

Дължат главно на две основни причини:

- аварии при големи хидротехнически съоръжения;
- неправилно управление на язовири, предимно с голям хидравличен капацитет на облекчителните съоръжения;

И в двата случая, особено при първия, в подязовирния участък могат да се получат тежки наводнения, които са особено опасни поради неочакваната им поява, дори и при спокойна хидрометеорологична обстановка. В нормална обстановка, тези наводнения са напълно предотвратими, поради което не могат да бъдат отнесени към природните рискове.

Наводненията причинени от естествени високи води, преливащи през язовирните стени, не трябва да се третираат като изкуствени наводнения.

8.4 Наводнения от преднамерени действия

Това са изкуствено предизвикани наводнения в резултат на преднамерени действия, насочени против сигурността на страната. Обекти на преднамерена атака за предизвикване на наводнение могат да бъдат крупните хидротехнически съоръжения, като язовирни стени, изравнителни басейни, резервоари, големи напорни тръбопроводи, големи деривационни канали и др.

8.5 Физическо въздействие на приливната вълна

Приливната вълна притежава огромна кинетична енергия и се движи с голяма скорост. Върху засегнатите сгради тя оказва влияние чрез:

- Хидростатичен натиск — При височина на външния воден стълб от 2 м, натискът върху основата на стената на сградата е 0,624 тона/м². Този натиск може да доведе до срутване на стените навътре.
- Вертикален хидростатичен натиск. При силно овлажнени основи, водата „пълзи“ от основите по стените нагоре и може да достигне височина 100 и повече сантиметра. Така се разрушава пода, стените. Често се наблюдава напукване на стените.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Водният поток откъртва части от постройките, пътя, мостове и гр. От завлечените скални късове и пясък силно се увеличава абразията.

Тежките предмети, клони и дънери нанасят допълнителни щети на засегнатите постройките. Вода със скорост 16 км/ч упражнява върху сграда налягане еквивалентно на налягането предизвикано от ураганен вятър със скорост 270 км/ч.

Хората попаднали във водния капан на потока са застрашени не само от удавяне, но и от нараняване и заплитане от предметите носени във водата. Допълнителен риск за хората попаднали в наводнението е при студено време. След наводнение се стига до критична ситуация и по отношение липсата на чиста питейна вода, развитие на бактерии и замърсяване, както на водата, така и на въздуха, паника и психически разстройства.

9. Класификация на валежите и последици от наводненията

Обща класификация на валежите

- Според интензивността валежите биват проливни и обложни:

Поройните (проливни) валежи падат обикновено от кълбесто-гъждовни облаци. Характеризират се с внезапно начало, резки колебания в интензитета на изваляването и сравнително малка продължителност. Обхващат в повечето случаи малки площи и имат петнист характер. При такъв валеж през лятото гъждовните капки са едри, често пъти пада и град. Валежът е придружаван и от активна гръмотевична дейност. Краткотрайните валежи често са и проливни, т.е. имат голям интензитет. В някои случаи обаче интензивността им е малка и тя се състои от неголямо количество едри капки. През зимата краткотрайните валежи са представени от интензивен снеговалеж и от едри снежни парцали. В преходните сезони пороен характер имат понякога интензивни навалявания на суграшица или на смесен сняг и гъжд

Обложните валежи са спокойни, продължителни, обхващащи огромни територии. Те имат малка интензивност и падат обикновено от фронтални слоесто-гъждовни и

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

високо-слоести облаци. Те могат да продължат няколко денонощия. За нашата страна те са характерни за пролетта и късната есен.

Според средната почасова интензивност валежите могат да се разделят на:

леки валежи $I \leq 2 \text{ mm / h}$

умерен валеж $2 < I \leq 15 \text{ mm / ч}$

силни валежи $15 < I \leq 30 \text{ mm / ч}$

много тежки валежи $30 < I \leq 60 \text{ mm / ч}$

проливен дъжд $I > 60 \text{ mm / h}$

Основни типове наводнения съгласно чл. 137 (2) т. 1 и т.2 от закона за водите:

Наводненията обхващат зоните на отделни реки, даден район на няколко реки, значителни територии с много реки.

Наводненията могат да са с различна степен на интензивност, повторяемост и въздействие:

- Малки – не причиняват щети;
- Опасни – причиняват щети на земи, имоти, постройки и съоръжения в близост на реките;
- Силно опасни – причиняват повреди на мостове, стени, земи, сгради, опасни са за хора и животни;
- Опустошителни – появяват се на 80–150 години, причиняват огромни щети;
- Катастрофални – появяват се на 150 – 200 години, причиняват затлачвания, срутвания, свличания на скални маси, причиняват големи материални щети и гибел на хора и животни. Катастрофално наводнение е това, при което височината на водния стълб е повече от 1 метър.

Наводненията причиняват:

- злополуки;
- временно извеждане на населението / разселване /;
- нанасят щети на околната среда;
- нарушават ритъма на производство в икономиката

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Специални случаи: завиряване и запушване на речното корито например, причинено от свлачище, което блокира нормалното протичане на водата; наводнения от скъсване и преливане на язовирни стени и дгури.

При по-продължителни и проливни валежи на големи участъци от територията на Столична община, както и при бързо снеготопене могат да възникнат наводнения в населените места по поречието на реките "Искър", "Перловска", "Владайска", "Слатинска", "Гнилянска", "Блато", "Локорска", "Лесновска", "Подгумерска", "Доброславска", "Черна / Църна / бара", "Какач", на големите пътни възли - "Надежда", гара "Искър" и по булеварди, улици и подземи, където канализационната система не може да поеме водите.

Значителни наводнения на територията на София могат да настъпят при излизане на реките от коритата им, скъсване на диги, преливане, частично или пълно разрушаване на стените на язовирите, хвостохранилищата и сгуруотвала, при което ще бъдат залети населени места в районите "Панчарево", "Искър", "Подуяне", "Кремиковци", "Надежда", "Сердика", "Нови Искър", "Младост" и "Слатина", "Витоша", „Врѣбница“, „Овча Купел“.

Времето за пристигане на водите от река Искър до застрашените райони е приблизително от 15 до 360 минути, което силно ограничава времето за провеждане на мероприятията по защита на населението, животните, материалните и културни ценности.

9.1 Основни причини за наводненията

- Интензивни валежи с голяма валежна височина;
- Несъответствия на действащите норми за проектиране със съществуващи инфраструктурни обекти за предпазване от наводнения. Валежи над проектираните 5 и 10 годишни преливания;
- Несъответствие и не обвързване на нормите за проектиране на инфраструктурни обекти с оглед на предпазване от наводнения;
- Не поддържането на съществуващи речните русла извън населените места и в най-голяма степен в некоригираните участъци;
- Застрояването на част от заливаемите тераси на реки и дерета;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

– Натрупването на строителни отпадъци в границите на населените места и липса на канализационна система;

В съответствие с изискването на Директивата за наводнения, необходими и целесъобразни за предварителна оценка на риска от наводнения са следните работни стъпки:

– изготвяне на базисни карти, съдържащи границите на водосборите, топографията, земеползването и др.;

– общо описание на водосборите при съблюдаване на значими за риска от наводнения критерии (топография, геология, реки, населени места, защитени зони, културно наследство и др.)

– Описание на минали наводнения със значителни последици върху човека и природата – описание на обхват, причини и въздействие. Целта е да се направи описание на досегашната заплаха от наводнения;

– Описание на допълнително потенциално опасни и застрашени речни участъци и райони;

– качествена оценка на промяната на климата, застрояване, съоръжения за защита от наводнения и т.н. върху заплахата от наводнения. Цел приблизителна оценка на бъдещ а заплаха от наводнения;

– Определяне на райони с потенциална заплаха за човешкото здраве, околната среда, културно наследство и стопанска дейност в случай на наводнение. Цел определяне на райони със значителни потенциални щети;

– предварително определяне на риска от наводнения, посредством съпоставяне на потенциално застрашените от наводнения райони със значителни потенциални щети.

– обработка на резултатите – представяне на риска от наводнения в базисни карти, описание на рисковите райони в табличен вид.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

10. Превенция и защита

Отговорът на въпроса "Какво ниво на защита от наводнения можем да приемем?" предполага, че разполагаме с изследвания, какво може да се случи, т.е. рискът е правилно оценен.

Рамковата директива за водите (РДВ) не определя изрично предпазването от наводнения. Темата е засегната косвено чрез изискванията на Директивата за прекратяване на бъдещо влошаване на речните системи и постигане на добро екологично и добро химично състояние на водите. Освен това стратегическа цел на Директивата е намаляването на въздействията от наводнения чрез предпазни мерки за защита, които не са точно определени.

Съгласно Закона за водите изменение ДВ. бр.79 от 17 Септември 2024г. оперативната защита се изразява в провеждане на дейностите по чл. 19, ал. 1 от Закона за защита при бедствия и се осъществява от Единната спасителна система. Оперативната защита се осъществява в съответствие с аварийните планове по чл. 138а и с плановете за защита при бедствия по чл. 9 от Закона за защита при бедствия

10.1 Инстанции даваща периодични експертни оценки за техническо състояние:

- *Предприятие „Язовири и каскади“ при НЕК;*
- *„Напоителни системи“ ЕАД;*
- *Софийска вода*
- *Районната администрация и еднолични собственици, след извършване на епизодични експертизи;*

Списък на язовирите в Столична община – Допълнение 5

Стратегията за управление на наводненията по природосъобразен начин трябва да се основава на подобряване на земеползването в заливните тераси, предотвратяване на бързия отток в селскостопански и застроени територии. Целта е възстановяване на способността на естествените влажни зони и заливни тераси за облекчаване на вредния ефект от наводнения. Освен този ефект от

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

първостепенна важност, естественото водозадържане води до редица други екологични ползи като опазване на биоразнообразието, стабилизиране на подпочвените водни слоеве, пречистване на водите, създаване на зони за почивка, възможности за туризъм и др.

11. Превантивните неструктурни мерки.

Превантивните мерки трябва да:

- 11.1 Опазват, защитават ефективно и, където е възможно, да възстановяват растителност и гори в планинските области, заливните гори и ливади.
- 11.2 Поддържат и увеличават горските растителни съобщества в речния басейн чрез залесяване, особено в планински и хълмисти области.
- 11.3 Опазват, защитават ефективно и, където е възможно, да възстановяват влажни зони и заливни тераси във влошено екологично състояние вкл. речни меандри, мъртви завои, като специално внимание се обръща на възстановяване хидравличната връзка между реката и нейната заливна тераса.
- 11.4 Възстановяване на някогашните заливни тераси и езера.
- 11.5 Разтоварват контролирано наднормени водни количества в естествени и изкуствени (които, по принцип, се използват временно) водозадържащи зони.
- 11.6 Осигуряват подходящо земеползване в зони предразположени към заливане и ерозия, осигуряват опазването на почвите предотвратявайки уплътняване и ерозия, развиват мрежа от селскостопански пътища и практики които отчитат целите на водозадържането и екологичните изисквания. Променят растителността (затревяване на речните брегове и заливни тераси, промяна на обработваема земя в пасища). Това води до намаляване на замърсяването на реките от пестициди, азотни и фосфорни съединения (т.нар. хранителни в-ва).
- 11.7 Разработване на управляеми полдери които трябва да се използват като екстензивни пасища или за възстановяване на алувиални гори в някогашните заливни тераси на реките.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

11.8 Повишават провеждащия капацитет на речното корито в средните и долни части на реките, където бреговете са с естествен малък наклон, чрез отстраняване на препятствията създадени от човека по пътя на течението. За целта се препоръчва насърчаване на подходящо земеползване, възстановяване на пасища и мозаечен тип заливни гори, създаване на байпаси, увеличаване на провеждащия капацитет в секциите с мостове и др.

11.9 Измерват ефективността на предприетите действия за провеждане на високите вълни, по специално изместване на диги и създаване на полдери.

11.10 Ограничават уплътняването на почвите като следствие на урбанизацията (в това число застрояването на жилищни, индустриални и бизнес зони както и пътища). Мерките срещу този процес спомагат инфилтрирането на дъждовните води в почвите. В действителност, наводненията могат да бъдат причинени от преливане на речното корито, но също и от силни валежи над градовете в комбинация с неподходяща и некачествена канализация. Особено внимание трябва да се обърне на отвеждането и дренирането на дъждовните води и в частност на канализационните мрежи на големите градове. За определяне на проектното ниво за защита на канализационната мрежа са необходими специална оценка на риска и проучване за приложимостта, отчитащи възможностите за реинфилтрация на дъждовните води, разделянето на мрежите за дъждовни и отпадни води, повишаване на капацитета за задържане.

11.11 Въпреки спецификата на отделните случаи и басейни, холистичния подход трябва да се прилага за целия водосборен басейн на реката. В някои басейни това трябва да се прилага за техническите структури проектирани за контролиране на притока във водозадържащи зони и тяхното управление. Управлението на тези зони не трябва да служи само за предотвратяване на риска от наводненията на местно ниво, но и съобразно с целия басейн. За тази цел трябва да бъдат разработени организационни схеми.

11.12 Да разработят нови схеми от привлекателни мерки (гори и временни) към програмите за действие с цел развитие на изкуствени полдери за водозадържане ограничаване или забрана на селскостопански дейности които предизвикват ерозия

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

и забързват речния отток, ограничаване влошаването на почвения слой в застроени зони и да позволят одържавяването на терени които са в голям риск и чието ползване може да доведе до човешки жертви.

11.13 Икономическите загуби резултат от мерките срещу наводненията и ерозията, след определено ниво, могат да бъдат предмет на компенсационни схеми както и на период и условия на ползване.

12. Превантивно земеползване

Превантивното земеползване включва:

12.1 Прекратяване на строителството в зони непосредствено под риска от наводнения, свлачища и аварии от язовири. Изключенията трябва да бъдат ограничени до обекти от крайна необходимост. Приспособяване на ползването към рисковете в наводняемите зони за намаляване на възможността от щети. Строг мониторинг на застрояването в близост до такива зони и редовно публикуване на сравнения с предходното положение.

12.2 Големи съоръжения, строежи и дейности с опасни вещества в тези зони трябва да бъдат обект на административни разрешителни режими. Приспособяване на изисквания, ограничения и забрани трябва да се основава на оценката на риска.

Преди всичко, осъществяването на каквито и да било дейности, не трябва да възпрепятства задържането или съхранението на водите и следва да се ръководи от принципа, че водните проблеми не бива да бъдат прехвърляни надолу по течението на един басейн.

12.3 Да бъдат направени анализи на уязвимостта за съществуващите индустриални и търговски обекти, недвижими имоти и строителство, съоръжения за доставка на питейна вода и пречистване, ферми и др. разположени в заливаемите зони. Целта е да се направи оценка на последствията при бедствие и да бъдат предложени мерки за тяхното намаляване и разработването на планове за аварийни действия.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

12.4 Особено важните за функциониране на обществото постройки, съоръжения и инсталации трябва да бъдат обект на специално внимание и в зоните които не са заливаеми, но са разположени в близост до тях. Единствено неразривно свързаните с управлението на водите дейности и обекти, както и тези, които по социални причини не могат да бъдат осъществени другаде, следва да бъдат разрешени.

12.5 Ако, след интегрирана оценка на даден обект или дейност се достигне до извода, че те могат да имат негативен ефект върху бъдещата сигурност или могат да изострят проблеми свързани с водите, следва да се предложат мерки за намаляване на вредното въздействие и, от своя страна тези мерки също да бъдат оценени за възможни негативни въздействия. Разноските по осъществяването на тези мерки следва да понесе инициатора на дейностите.

12.6 Съществуващите обекти в риск следва да бъдат приспособени към опасността от наводнения, но и към другите видове водни проблеми. В много от случаите подходящо строителство и мерки за противодействие на бедствията могат да допринесат за намаляване на вредите повече от структурните и природосъобразните мерки взети заедно. Строителни работи в потенциални заливаеми зони трябва да вземат предвид новаторски и алтернативни строителни методи които съчетават необходимостта от осигуряване на пространство за водите и отчитат проблемите свързани с водите. Тези препоръки и изисквания в крайна сметка могат да доведат до установяването на задължителни стандарти за строителство в заливаеми зони.

12.7 Обозначаване и намаляване на уязвимостта на съществуващата инфраструктура в заливаемите зони (водопроводи, електропроводи, транспортни и комуникационни мрежи, обществени сгради и др.). Особено внимание трябва да се обърне на транспортната мрежа тъй като при аварийни действия нарушението ѝ може да попречи на евакуационни действия.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

13. Структурни мерки и тяхното въздействие

13.1 Подобряване на защитните структури може да бъде осъществявано чрез подсилване за предотвратяване на преливане или нарушения в основите. Язовирите и дигите не могат да осигурят защита над нивото за което са проектирани и създават фалшиво чувство за сигурност на население и инвеститори, особено в естествените заливни тераси на реките. Така или иначе, дори след изпълнението на всички неструктурни мерки, все още съществува риск от наводнения който може да бъде намален чрез технически средства за защита от наводнения.

13.2 Защитата от наводнения никога не може да бъде пълна и безусловна — може да бъде достигнато само определено ниво на защита срещу бедствието. Концепцията за "остатъчния риск" трябва да бъде взета предвид при всяка структура за контрол на наводнения. Това означава ясно да бъде определено проектно ниво на благонадеждност, местните условия които могат да предизвикат определени слабости, определяне на риска в защитената заливна тераса, вероятността от преливане и аварии в дигите, и това да бъде ясно обяснено на обществеността.

Големите язовири могат да имат сериозен ефект за намаляването на щетите от наводнения надолу по течението особено когато заливните долини имат нисък капацитет за забавяне на високата вълна. Сигурността на язовирите, управлението им по време на кризи и законовата рамка за това трябва да са налице. Междусекторното сътрудничество в басейна трябва да включва собствениците и управляващите язовирите.

Значителни наводнения могат да настъпят при излизане на реките от коритата им, скъсване на диги, преливане, частично или пълно разрушаване на стените на язовирите.

Времето за пристигане на водите до застрашените райони е от около 15 до 360 минути, което силно ограничава времето за провеждане на мероприятията по защита на населението, животните, материалните и културни ценности.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

За разлика от други природни феномени (свлачища) или причините за някои наводнения (приливни вълни, лоши метеорологични условия), рискът от наводнение от покачващите се нива на водата е предвидим, въпреки че е трудно да се знае кога ще се случи.

Ето защо е възможно да се определят рисковите зони. Това важи и за случаите на изпускане на вода от преливниците на язовири, тъй като последиците могат да се изчислят от обема на водата, от наклона и топографията на долината и от абсорбиращата способност от реките, разположени по-долу.

На общинско ниво общи превантивни мерки могат да бъдат обобщени, както следва:

- Постоянен мониторинг на риска от наводнения (създаване на мрежа за измерване на водните нива на потоците / реките). Изградена система АКВА.
- Ежегодно изпълнение на планова програма за почистване на речните корита на територията на Столична община. - Създаване на един или няколко информационни центрове за предупреждение за наводнения за населението, особено по отношение на язовири с голям капацитет.
- Издаване на правила, забраняващи изграждането, пребиваването и достъпа до идентифицираните рискови зони и въвеждането на специфични защитни системи като алармени сигнали.
- Изграждане и развитие на инфраструктура, която ще предотврати, избегне или ограничи наводненията и ще защити населението.
- Планиране на евакуацията на населението, което е вероятно да бъде изложено на риск, и инструкция за това как да се държат в случай на наводнение.
- Формиране на добре обучени и оборудвани ръководни и спасителни екипи.
- Намаляване на водните нива в язовири и увеличаване на потока от реки) - превантивни мерки.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

14. Мерки за намеса и спасяване

Веднага щом се установи значителна опасност от наводнения и след оценка на сериозността на ситуацията, местните, регионалните или националните органи вземат решение относно предпазните мерки, които трябва да бъдат предприети, продиктувани от вероятното развитие на ситуацията. От тях зависи да подготвят планираните превантивни и защитни мерки, а именно алармените и предупредителните служби, да затворят (застрашената зона, да дадат указания на населението за това как да се държат, да наредят при необходимост евакуацията на всички или някои жители, домашните животни и културни обекти и ценни стоки от потенциалната заливна зона.

Управлението на мерките за защита, търсене, спасяване и помощ (госправки, евакуация на медицинска помощ) принадлежи на изпълнителните органи, които отговарят за координираното разполагане на наличните цивилни и военни средства за намеса. Те се стремят да сътрудничат, доколкото е възможно, с персонала, отговарящ за охранителните фирми, спасителните организации от съседните райони и екипите за оказване на помощ при спешни случаи при спешни случаи.

14.1 Предприемане на мерки за ограничаване на загубите на човешки живот и здраве.

Въздействието на наводненията има значителни последици за околната среда и здравето, особено предвид особената уязвимост на битовите водоснабдявания и физическата инфраструктура.. Нарушаването на водоразпределителните и канализационните системи по време на наводненията значително допринася за сериозни финансови и здравни рискове. Трябва да се предприемат превантивни мерки за намаляване на възможните неблагоприятни ефекти от наводненията върху тези инфраструктури. Трябва да се планират и внедрят алтернативни решения, за да се гарантира функционирането на водоразпределителните и канализационните системи.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

В райони с наводнение, трябва да се вземат превантивни мерки за намаляване на възможните неблагоприятни последици от наводненията върху водните и сухоземните екосистеми като замърсяването на водите и почвата: т.е. да се сведе до минимум дифузното замърсяване, произтичащо от оттичането на повърхностни води, да се сведе до минимум количеството повърхностни води при изтичане и инфилтрация, влизащи в канализационни системи, да се сведе до минимум рискът от замърсяване на подпочвените води.

Стоките на склад в промишлените зони, но също така и в жилищните райони (горива, канализация), както и в селското стопанство (пестициди, торове и др.) трябва да се оценяват чрез тяхната токсичност, запалване и експлозивност, както и тяхната екотоксичност. Най-добрата предпазна мярка е да се съхраняват опасни вещества извън зоната на риска от наводнения или да се издигнат зони за съхранение. В зависимост от вида и количеството на съответните вещества и условията на работа, трябва да се търсят индивидуални решения. Опитът показва, че отоплителните системи, работещи с течни горива, са склонни да представляват значителна заплаха, когато не са инсталирани по начин, защитен от наводнения.

Планирането и експлоатацията на аварийното управление върху вредните въздействия на замърсяването на водите върху екосистемите по време на незначителни и големи наводнения трябва да бъдат своевременно правилно подготвени и да бъдат поддържани в оперативен статус, особено за да се приложат ефективни мерки и планове за евакуация за осигуряване или отстраняване на опасни материали, където е уместно. Необходима е координация между информационните системи и съществуващите форми на подпомагане, т.е. главно между противопожарните служби и организациите за оказване на помощ, трябва да се осъществява редовно обучение.

Следва да се въведат международни и регионални системи за мониторинг, докладване и предупреждение, насочени към осигуряване на своевременно

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

предупреждение в случай на трансгранично замърсяване, наводнения и образуване на лед.

ДОПЪЛНЕНИЕ 8. Карти на инженерно-техническата инфраструктура. Ако даден обект е изложен на опасност от наводнение, екипите на СДПБЗН и на Дирекция „Аварийна помощ и превенция“ ще бъдат изпратени незабавно на мястото, осигурявайки защита и елиминирайки опасността от наводнение или ще намалят бъдещи щети.

15. Предстоящи мероприятия.

Ежегодно се изпълнява предварително приета програма за почистване на речните корита и текущи ремонти.

16. Мерки по опазването на културни ценности.

Приложен е документ — Технически документ -02 ART-19/07/2016 позволяващ на директорите на галериите и музеите собственост на Софийска община да приложат адекватни мерки за съставяне на собствени планове за защита при бедствия, които да бъдат интегрирани в общия План за защита при бедствия на Столична община. При недвижимите културни ценности се използват обекти по ЮНЕСКО, съгласно Чл. 50(1) от ЗКН обекти с национално значение, съгласно Чл. 50 (1) от ЗКН обекти с местно значение, съгласно Чл. 50 (1) от ЗКН

17. Допълнителни мерки

1. Мерки за ограничаване на потенциални щети за стопанството, вкл. земеделски посеви.

2. Мерки за ограничаване на щетите в околната среда — води, гори и др.

Защитата от наводнения бива постоянна и оперативна. Постоянната в голяма степен обхваща превантивните дейности. Тя обхваща:

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- изграждане и поддържане на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения;
- създаване и поддържане на системи за наблюдения, прогнози и предупреждения;
- регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия;
- поддържане проводимостта на речните легла;
- изграждане и поддържане на укрепителни и/или брегозащитни съоръжения по морския бряг за защита от вълновото въздействие.

Мерки за предотвратяване и ограничаване на щетите, нанесени от природните наводнения, провеждани в съответствие с плановете за управление на риска от наводнения, и ликвидирание на потенциално опасни язовири, чието техническо състояние не позволява по-нататъшната им експлоатация.

18. Избор на защитни действия

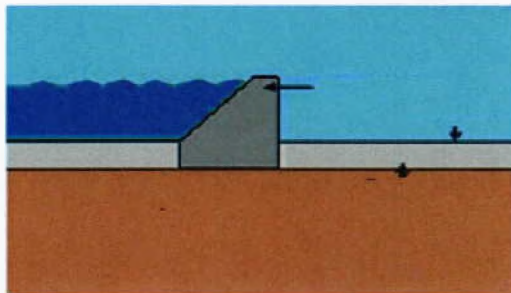
Избора на различни защитни методи и техники зависи от характера на наводнението, времето от предупреждение за наводнение и самото наводнение, силите и средствата с които разполагаме специфичното място на наводнение и наличие на материали за защита (пясък, инертни материали, и др). най-важно условие е да се определи кои мерки за защита от наводнение ще бъдат най-подходящи.

Стени

Постоянните защитни стени и диги са бариери, които осигуряват защита от наводнения за една или повече сгради. Стените и дигите могат да осигурят ефективна защита от наводнения на сгради, които са изложени на води с височина от 1 метър и повече.

Стени (Фиг.4) – постоянна конструкция, предназначена да предотврати навлизането на придошли води вследствие на наводнение. Обикновено са построени от стоманобетон и осигуряват бариера срещу придошли води.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Фиг. 4 Стени

Защитните стени обикновено се разполагат на известно разстояние от сградата.

Има различни видове стени, и тяхното определяне зависи от конструктивни съображения.

Те се изграждат много време преди възникването на наводнението.

Диги

В зависимост от прогнозните покачвания на нивото на реките и каналите, дигите могат да достигнат височина до 30 м и да се изградят в продължение на целия застрашен от разлив район.

Фиг. 5 Дига

Височината на дигата (фиг.5) трябва да гарантира защита от преливане на водната маса. За изграждане на диги и насипи се използват най-често глинесто-песъчливи почви, пясъци и чакъл.

Независимо дали дигата е ниска или висока, тя трябва да изпълнява някои основни изисквания като:

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- Бързо изграждане с използване на местни материали – чакъл, пясък, глина и др.;
- Устойчивост на насипа на статично и хидравлично натоварване;
- Създаване на водонепропусклива презграда по водния откос или вътрешността на насипа;
- Добро уплътнение и липса на деформации;
- Добро дрениране. При добро дрениране, откосът (наклонът) може да е по-висок и стръмен. Често, наклонът се прави по-полегат с повече вложен материал.

Целта и на двата метода е да се предпази откосът от подмокряне, замръзване и свличане.

Трябва редовно да се почистват наклоните за да няма израснали храсти и дървета, които могат да предизвикат дупка по откоса и да се разруши.

Дигите се проверяват периодично, защото при разрушаване може да се получи огромна приливна вълна. Дори гребни гризачи и водолюбиви животински видове са способни да прокопават дупки и канали в откосите и критично да нарушат зравината на дигата.

Изграждането на земно насипни диги се изпълняват обикновено много преди да възникне наводнение и кризисна ситуация.

Все по-често стават наводнения предизвикани от силни и продължителни дъждове, аварийно изпускане на язовири и др. В този случай спешно се използват други съоръжения за защита.

■ Спешни мерки за временна защита (чували с пясък, временни бариери срещу наводнения – водни диги и различни презградни съоръжения.)

Насипни съоръжения и стени.

Този вид съоръжения се изпълняват обикновено с чували с пясък (Фиг.6 и Фиг. 6.1) или гъвкави тръби с вода от източника.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Фиг. 6 Дига от чували с пясък

Дори да има предварително издигнати диги, може да се наложи аварийно да се доизгради и надгради съществуваща дига.

Най-често се използва пясък за пълнене на полиетиленови или брезентови чували с размери 65 x 35 см. Те се пълнят до половината и тежат не-повече от 15 кг. Все пак в тях трябва да се насипят тонове пясък за кратко време. При транспортиране се връзват, а ако се пълнят на място се застъпват един с друг така, че да не се разсипят. Подредбата е по дължина на течението, като първия слой се полага на здрава основа без треви и лег. Застъпването става, като запълнената част на единия чувал ляга върху незапълнената част на вече поставения чувал. НИКОГА НЕ ЗАПОЧВАЙТЕ ЗАПЪЛВАНЕТО ОТ СРЕДАТА КЪМ ДВАТА КРАЯ НА ПРОБЛЕМНИЯ УЧАСТЪК. Работете от единия към другия край.

Височината на така изградената стена трябва да надвишава с 30 см прогнозната височина на разлива при наводнението.

Ако трябва да се изградят следващи редове, работете така, както се зида — със застъпване на половин дължина от чувала на всеки ред. Основата на съоръжението трябва да е с ширина, равна на 3 пъти височината му.

Правилно подреждане

неправилно подреждане с образуване на празнини

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Фиг. 6.1 Защитна дига с чували с пясък

При опасност от наводнение да се запушат канализационните отвори (сифон, тоалетна чиния и др.), за да се предпазят помещенията от върната мръсна вода.

Канализационната мрежа в София е над 1600 км. Софийска вода поддържа съществуващата и изгражда нова канализационна мрежа. За една година се прави профилактика до 15% от канализационната мрежа.

Дружеството „Софийска вода“ извършва профилактика на канали с лоши хидравлични характеристики.

Дружеството е задължено редовно да почиства хоризонталните връзки на гъждоприемните шахти.

За вертикалните връзки на гъждоприемните шахти отговарят районите. Всеки стопанин трябва да е в състояние да защити входните врати на имота си, стени, критични места към изби и мазета, ниски прозорци.

Водни диги

При получаване на предупреждение за интензивни валежи, превантивно се изграждат водни диги (Фиг. 7). Преимуществото е, че лесно се транспортират в неактивно състояние. Използват налична вода, особено при близост до речни корита и басейни.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Фиг. 7 Водна гига

При невъзможност да бъдат изведени всички бедстващи, СДПБЗН, дирекция „Аварийна помощ и превенция“ организира и съдейства за транспортиране на храни, питейна вода, медикаменти, затоплящи напитки, дрехи и/или одеяла, осигурени от териториалните органи на изпълнителната власт.

19. Дейности по време на наводнението

По време на наводнение се извършва разузнаване в района на заливане и местата, където е възможно да се намират застрашени хора, животни и културни ценности, определяне височината на водния стълб, температурата и скоростта на движение.

Приоритетно се извеждат бременни жени, майки с малки деца, болни на легло, хора в неравностойно положение, хронично болните, чието лечение изисква периодично посещение на болнични заведения и възрастни хора.

Извеждането на пациенти от заведения за психично болни се извършва след съгласуване действията със съответните специалисти и под тяхното наблюдение и указания.

При невъзможност да бъдат изведени всички бедстващи, СДПБЗН, дирекция „Аварийна помощ и превенция“ организира и съдейства за транспортиране на храни,

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

питейна вода, медикаменти, затоплящи напитки, грехи и/или одеяла, осигурени от териториалните органи на изпълнителната власт.

По искане на централните или териториалните органи на изпълнителната власт се оказва съдействие за изнасяне на промишлени отровни вещества, източници на йонизиращи лъчения, потенциални източници на биологично замърсяване и други вещества, които биха могли да предизвикат поражения върху хората или замърсяване на околната среда.

Способите за извеждане на населението и животните, както и за изнасяне на подвижни културни ценности по време на наводнение са:

1. Извеждане/изнасяне с плавателни средства;
2. извеждане/изнасяне с придружители (при липса на течение или скорост на течението до 0,2 m/сек, височина на водния стълб до 1,2 м и възможност за самостоятелно придвижване на пострадалите);
3. извеждане/изнасяне чрез използване на алпийски способности;
4. извеждане/изнасяне чрез използване на високопроходима и/или плаваща техника и/или вертолети.

При необходимост се използват водолазни екипи.

19.1 Дейности след наводнението

След оттегляне на водите в нормалните им граници, ГДПБЗН и териториалните звена, дирекция „Аварийна помощ и превенция“ извършват следните дейности:

1. издирване на изчезнали хора;
2. изваждане на загинали хора и животни;
3. отводняване на сгради, застрашени съоръжения и др;
4. подпомагане разчистването на засегнати пътища от свлачища и срутища със специална техника.

При необходимост изваждането на загинали хора и животни се извършва чрез използване на алпийски способности, водолазно оборудване и екипировка, високо проходима или плаваща техника.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

При изнасяне на умрели животни, наводнени храни или други вещи, които биха се оказали потенциални източници на биологично заразяване или причина за възникване на епидемия, и при дезинфекционни дейности задължително се използват лични предпазни средства.

20. Планиране и провеждане на мерки за защита на населението при наводнения, с взаимодействието на ЕСС и останалите органи на изпълнителната власт /МВР, МО, МЗ, МОСВ и др./

Мерките се осъществяват чрез:

1. Прогнозира характера и последствията от наводнения в отделните райони на столицата, вследствие на проливни валежи или в резултат от преливане на язовирите – държавна, общинска и частна собственост.
2. Поддържа и актуализира Плана за защита на населението при наводнения – 2 пъти годишно.
3. Провежда мероприятия за усвояване на плана.
4. Провежда неотложни мерки за намаляване на вредното въздействие при високи води.
5. Поддържа непрекъснато дежурство в Столична община, районите.
6. Оповестява и информира населението за опасност от наводнение и предприема мерки за неговото овладяване.
7. Формира и осигурява участието на ДФ на СО и силите и средствата при провеждане на спасителни дейности.
8. Планира и организира взаимодействие между Столична община, районите и силите на ЕСС за провеждане на СНАВР;
9. Осигурява снабдяването на населението с питейна вода.
10. Оповестява и координира работата на юридическите и физически лица със сключени договори за провеждане на неотложни дейности.
11. Планира и организира работата на експертни и проектантски екипи.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

12. Ръководи действията на екипите, провеждащи спасителни и възстановителни дейности.

13. Координира и подпомага работата на Щабовете на районните.

14. Организира, провежда и ръководи СНАВР в заливните зони.

Щабът за изпълнение на Плана за защита на населението при наводнение изпълнява следните задачи:

а/ Създава организация за наблюдение на речните корита, обемите на язовирите, общинската и частна собственост, сгуруотвалите и хвостохранилищата

б/ Организира получаването на хидрометеорологична информация за предстоящи опасни явления от:

- НИМХ - БАН;

- ГДПБЗН /СДПБЗН/;

- ЦАН-МВР;

- РВД;

- ИАБГ.

в/ Осигурява информация за опасни явления от Софийска област - за нивата на реките и язовирите, намиращи се на нейна територия;

г/ Извършва своевременно оповестяване на населението от застрашените райони на територията на Столична община, чрез използване на СРПО.

д/ Осигурява обществения ред чрез СДВР и сектор „Общинска полиция“

е/ Осигурява изведеното /евакуираното/ население със стоки от първа необходимост, вода и медицински изделия, чрез изградените комисии от районите и изготвените планове за тяхното раздаване;

ж/ Своевременно уведомява „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД за изключване на електрозахранването в предполагаемите заливни зони, с цел недопускане на тежки аварии в електропреносната мрежа и нещастни случаи с населението в тези зони, а така също за влезлите в районите аварийни екипи;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- з/ Предлага на Кмета на Столична община да обяви бедствено положение за цялата или за част от територията на общината и въвеждане на Плана за защита на населението от наводнения;
- и/ Организира и осъществява контрол по възстановяването на пътната, съобщителната, енергийната и В и К инфраструктури на територията на Столична община.

21. Временното извеждане

Временното извеждане на населението се осъществява при:

1. Скъсване на язовирна стена.
 2. Провеждане на високи води по коритото на р. Искър— оток над 30 м³/сек. след яз. „Искър“, 50 м³/сек. след яз. „Кокаляне“ и 60 м³/сек. в долното течение, /като тези стойности са ориентировъчни/ и конкретни действия се предприемат съобразно създамата се обстановка.
 3. Повишаване нивата на речните корита при продължителни проливни дъждове.
 4. Провеждане на високи води по река Лесновска при изпускане на яз. „Огняново“.
 5. Опасност от наводнение, вследствие на образуване на „висока вълна“ от оттока по деретата в отделните райони на Столична община.
 6. Застрашаване от срутване на жилищни и стопански сгради, вследствие на наводнение.
 7. Конструктивни повреди.
 8. Проява на вторични последствия като свлачища и ерозии, застрашаващи здравето и живота на населението, живеещо в района.
- Извеждането на учебните и детски заведения при заливане на територията на даден район се осъществява в периода на учебното време на същите. В останалата част от денонощието учениците и децата напускат територията на района заедно с родителите си, с техен транспорт или чрез автобусите за извозване на населението.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

В случай на невъзможност да се напусне територията на района хората използват по-горните етажи или покривите на къщите, откъдето по-късно ще бъдат изведени.

Временното извеждане се извършва по Решение на кмета на СО – Председател на Щаба.

На временно извеждане /евакуация /подлежат:

- училища и детски заведения;
- населението, попадащо в заливните зони;
- районните администрации;
- Социални услуги

На извозване подлежат:

- ценни исторически и архивни документи, експонати от музеи и изложби;
- лекарствени средства , медико-санитарни материали, медицинска техника и електроапаратура;
- хранителни продукти и промишлени стоки от първа необходимост;
- резервни части, взривни материали и ГСМ, суровини и готова продукция /ако се налага/.

Извозването на исторически и културни ценности, библиотеки, Столичен Зоопарк и други културни обекти собственост на СО се осъществява по описаните процедури, описани в местните планове за защита от бедствие. Технически документ 02 АРТ-19.07/2018 – УКАЗАНИЯ ЗА КУЛТУРНО ИСТОРИЧЕСКИ И ОБЩЕСТВЕНИ СГРАДИ – МУЗЕИ, ТЕАТРИ, БИБЛИОТЕКИ И ДР. ПРИ СЪСТАВЯНЕ НА ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Материалните средства се извозват след извеждане на населението от районите, а при наличие на транспортни средства – едновременно с тях.

Извеждането на населението от районите се извършва на териториален принцип / по

Учащите се извеждат организирано с цялото учебното заведение, а децата от детските градини и ясли – заедно с детското заведение или с родителите си.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Временното извеждане се извършва пеша, с автомобили или комбинирано. Това се определя от времето, с което се разполага и възможностите за транспортно осигуряване.

С транспорт се извеждат децата от детските градини, детските ясли и учениците до 4-ти клас, както и майки с малки деца до 7 години, болни и възрастни хора, които не могат да се движат продължително време пеша.

Пеша се извеждат учениците от 5-ти до 12 клас и тази част от населението, която няма да се придвижва със собствен /или на фирмата / транспорт.

При неявяване на автобусите до 30 мин. от началото на подаване на сигнала, за учениците от 4-ти клас се започва извеждане пеша, по уточнени маршрути в плановете за защита на училищата.

За организираното извеждане /извозване / се определят :

- сборни пунктове за извеждане / СПИ / - устройват се в жилищните райони, в дворовете на училищата и детските заведения или до тях;
- промеждутъчни пунктове за извеждане /ППИ /- организират се по протежение на маршрутите за изнасяне, където движещите се пеша се товарят на обратно връщащия се празен транспорт /ако има свободен такъв/ и се извозват до мястото за настаняване;
- товарни пунктове за изнасяне /ТПИ / - определят се при необходимост за извозване на материални и културни ценности;
- места за настаняване на изведените ученици, деца и население.

Маршрутите за извеждане се определят от кметовете и кметските наместници. Заемат се високите места. След извършване на разузнаване за наводнението и получаване на достоверна информация, ръководителят на място обявява маршрута за извеждане на хората от мястото на наводнение.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

22. Способи за извеждане

Способите за извеждане на населението /животните/ както и за изнасяне на материалните ценности по време на наводнение:

- извеждане /изнасяне/ с плавателни средства;
- извеждане /изнасяне/ с придружители при липса на течение или скорост до 0,2 м/сек., височина на водния стълб до 1,2 м и възможност за самостоятелно придвижване на пострадалите;
- извеждане /изнасяне/ чрез използване на алпийски способности;
- извеждане /изнасяне/ чрез използване на високопроходима или плаваща техника.

23. Длъжностни лица, които могат да разпореждат временно извеждане:

- кмет на Столична община;
- кметове на райони;
- директор на СДПБЗН.

Временното извеждане на безопасно място на населението, попадащо в заливните зони от реките и язовирите на територията на Столична община, се извършва по разпореждане на Председателя на Щаба /председателите на районните щабове или техните заместници/.

23.1 Длъжностни лица от Столична община, отговорни за осигуряване на наличното оборудване:

- заместник кмет "Законност, координация и контрол"; заместник кмет "Транспорт и транспортни комуникации"; директор на дирекция „Аварийна помощ и превенция“; директор на дирекция „Сигурност“;
- директор на дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“ и директор на дирекция "Интеграция на хора с увреждания, програми и проекти", директор на дирекция „Здравеопазване“; директор на дирекция „Транспорт“.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

23.2 Длъжностни лица от Столична община, управляващи местата за временното настаняване

Длъжностните лица от общинската администрация, управляващи местата за временно настаняване се назначават със заповеди на кметовете на райони от ръководния състав на определеното за настаняване място /директор на ученическо общежитие, директори на училища и детски градини и др./

23.3 Длъжностни лица, извършващи оценка на нуждите от храна, вода, медицински изделия и лекарствени продукти в местата за временно настаняване:

- директор на дирекция „Транспорт“;
- директор на дирекция „Финанси“;
- директор на ОП „Социален патронаж“.
- заместник кмет „Социални дейности и интеграция на хора с увреждания“;
- заместник кмет „Столично общинско здравеопазване“;
- директор на дирекция „Социални дейности“;
- директор на дирекция „Здравеопазване“.
- директор на дирекция „Сигурност“.

Определени са и местата за тяхното раздаване във всички райони на Столична община.

23.4 Длъжностни лица от Столична община, отговорни за извеждане и грижи за хора, нуждаещи се от специална помощ /децата и хората в неравностойно положение, ако тези грижи не могат да бъдат осъществявани от хората, които обичайно ги полагат /

- кмет на Столична община;
- кметове на райони;
- кметове на села и кметските наместници;
- заместник кмет „Култура, образование, спорт и младежки дейности“;
- заместник кмет „Социални дейности и интеграция на хора с увреждания“;
- заместник кмет „Здравеопазване“;
- директор на дирекция „Социални услуги за деца и възрастни“;
- директор на дирекция „Интеграция на хора с увреждания“

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- директор на дирекция „Здравеопазване“;
- директор на ОП „Социален патронаж“.
- директор на дирекция „Сигурност“.

24. Места за временно настаняване

При възникване на наводнение и заливане на жилищните домове, стопански постройки и гаражи на хора, за които наводненото жилище е единствено, се осигурява подслон в:

- ученически общежития;
- детските градини по райони;
- училища;
- спортни зали и физкултурни салони.

При необходимост от изграждане на палаткови лагери, същите се разполагат на територията на големи и свободни площи, а по районите и селата се използват терените, определени за футболни игрища и други свободни площи.

Доставката на фургони, след заявка от СО, се извършва от ГДПБЗН – МВР.

Изведеното от района население се настанява в други райони /населени места/ на територията на Столична община или на територията на друга област /населен пункт/.

Местата за настаняване извън територията на Столична община се определят след съгласуване с Областния управител на област София и по план от МС.

25. Оценка на наличното и недостигащото оборудване

Оценката на наличното оборудване и необходимостта от друга доставка за покриване на нуждите се извършва от Щабовете на районите, след получаване на достоверни сведения за пораженията, вследствие на наводнението.

Разчетът на недостигащото оборудване се изготвя въз основа броя на пострадалите и недостига на оборудване /легла, дюшеци, одеяла, палатки, фургони и др./.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Недостигащото оборудване се заявява до НС /СО/ на БЧК и до СДПБЗН.

25.1 Оценка на нуждите от снабдяване с храна, вода, лекарствени продукти и медикаменти от първа необходимост

Необходимо е всички семейства, живеещи в районите на Столична община, да подготвят "семеен комплект" за бедствие.

В районите на Столична община, подлежащи на временно извеждане на населението, са направени разчети за три дни (Тбл.1) за нуждите от:

- вода; храна; лекарствени продукти; медицински изделия;
- отопление; осветление;
- постелъчно оборудване.

Разчетите са направени на базата на следната необходимост за едно денонощие: №	Наименование	Грамаж /бр./ на човек за 1 ден
I.	Хранителни стоки	
1	Хляб	800 гр.
2	Сирене/ кашкавал/	100 гр.
3	Месо	200 гр.
4	Кисело мляко	400гр. /кофички 2бр./
5	Колбаси	100 гр.
6	Масло	25 гр.
7	Захар	25 гр.
8	Конфитюр	25 гр.
9	Вода	20 литра

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

10	Яйца	1 бр.
11	Консерви	2 бр.
II.	Нехранителни стоки	
1	Сапун	1 бр.
2	Веро – опаковка	1/2 бр.
3	Тоалетна хартия	2 ролки за 3 дни

Тбл. 1 разчети за осигуряване на храна

Във всички райони са направени разчети за необходимостта от следното имущество (Тбл.2)

№	Необходимо оборудване /имущество/	Количество /брой/ за 1 човек
1	Одеяла	1
2	Възглавници	1
3	Калъфки за възглавници	1
4	Чаршафи	1
5	Дюшеци / шалтета/	1
6	Кревати /походни легла /	1
7	Сапун за миене	1
8	Кърпи за лице	1
9	Контейнери за отпадъци	

Тбл. 2 Разчети за имущество

Определени са и местата за тяхното раздаване във всички райони на Столична община, попадащи в заливната зона по поречието на река Искър.

26. Разчистване на пътищата и осигуряване на проходимост

26.1 Отговорни лица на дейностите по разчистването:

- заместник кмет „Транспорт и градска мобилност“;
- заместник кмет „Обществено Строителство“;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- директор на дирекция „Поддръжка на транспортна инфраструктура“;
- директор на дирекция „Транспорт“;

26.2 Длъжностни лица от Столична община, координиращи изпълнението на дейностите:

- заместник кмет „Транспорт и градска мобилност“;
- заместник кмет „Обществено и строителство“;
- директор на дирекция „Транспорт“;
- директор на дирекция „Аварийна помощ и превенция“.
- директор „Център за градска мобилност“

Отговорни длъжностни лица от общинската администрация, координиращи комуникациите по време на бедствие:

Групата за комуникации, изградена към Щаба за защита на населението при бедствия, аварии и извънредни ситуации.

Списък от фирми и договори със Столична община да извършване на дейности по почистване на речни корита. Допълнение

27. Законност и ред

Длъжностни лица, отговарящи за реда и законността:

- директор на СДВР;
- началник сектор „Общинска полиция“;
- директор на дирекция „Сигурност“;
- други структури, имащи отношение за спазване на законността и обществения ред.

28. Задачи изпълнявани от органи на СДВР

При наводнение органите на СДВР изпълняват следните задачи:

- ограничаване достъпа на гражданите до „заливаемите площи“;
- сигнализиране на движението при временното извеждане на населението;
- пренасочване на движението;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- охрана на залетите райони и участъци;
- охрана на местата за настаняване на изведеното население; - контрол по спазване на безопасността при движение на автомобили със специален режим на движение по основни булеварди и улици; - осигуряване на ред и безопасност при необходимост от евакуация на населението и разсредоточаване на материални ценности /при необходимост/; - охрана на обществена и частна собственост, осигуряване на ред и сигурност на гражданите.

Координация /съгласуване/ на дейността на специализираните изпълнителни органи и длъжностните лица от СО, отговарящи за реда и законността.

За осъществяване на мероприятията по опазването на реда и сигурността на гражданите в засегнатите райони със силите и средствата на РУ на СДВР, СДПБЗН и звеното за „АСД“ на СО се изграждат следните групи: - групи за отводняване на наводнени жилищни и обществени /общински/ сгради;

- групи за изграждане на КПП, регулиране на движението и показване маршрута за движение на допълнително привлечени сили;
- група за отцепване на района;
- група за предотвратяване и разкриване на престъпления;
- група за оказване съдействие на държавни органи и организации;
- резерв и дежурни;
- служебни автомобили;

29. Отговорни длъжностни лица:

- директор на СДВР;
- директор на СДПБЗН;
- директор на дирекция „Аварийна помощ и превенция“;
- зам кмет направление „Законност, координация и контрол“.

30. Логистика

Логистичната подкрепа при „наводнение“ включва:

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- квартирно /палатково/ настаняване;
- снабдяване с вода, храна, лекарствени продукти и медикаменти;
- транспортно обслужване;
- медицинско обслужване;
- битово обслужване и др.

При "наводнение" се осъществяват и следните мероприятия:

1. Преглед на предварително изготвените разчети от районите.
 2. Съгласуване на доставките с доставчиците за осигуряване на населението с:
 - храна;
 - вода;
 - медикаменти;
 - транспортни средства за извозване до местата за евакуиране /настаняване/;
 - медицински пунктове в местата за настаняване;
 - битово оборудване на населението за "живот";
 - осветление;
 - отопление.
 3. Разработване на обобщена заявка /след получаване на исканията от районите/.
 4. Съгласуване и изпращане на обобщената заявка до фирмите – доставчици /големите хранителни вериги/.
 5. Осигуряване на товарене, транспортиране и доставка до местата за временно настаняване на населението.
 6. Получаване на доставките от назначените /със заповеди/ длъжностните лица от районите.
- В състава на групата се привличат експерти от следните дирекции:
- дирекция „Аварийна помощ и превенция“; Дирекция "Околна среда"
 - дирекция "Дигитализация, иновации и инвестиции";
 - дирекция "Управление и анализ на трафика"
 - дирекция "Транспорт";
 - дирекция "Образование"
 - сектор Общинска полиция.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

В районите на Столична община, попадащи в заливните зони, са определени отговорни длъжностни лица от съставите им.

Създадени са комисии от районните администрации за раздаване на хранителните продукти и за изготвяне на заявките до и за следващия ден.

Предварително под ръководството на председателите на щабове на районите са разработени разчети за осигуряване на извежданото население с:

- легла, шалтета, възглавници и одеяла;
- помещения за хранене;
- подвижни тоалетни;
- водоноски за питейна вода и за санитарни нужди.

Подготвени са и места за развръщане на медицински пунктове с необходимите медикаменти и лекарствени средства. Изготвени са разчети за необходимия брой от лекари, медицински сестри и линейки за осигуряване на медицинска помощ за изведеното население.

Задачи и отговорни длъжностни лица, участващи в логистиката.

Осигуряването при провеждане на ЧНАВР има за цел да се създадат условия за успешно провеждане на: 1. Разузнаване. 2. Логистично осигуряване /материално-техническо осигуряване/. 3. Медицинско осигуряване. 4. Инженерно осигуряване. 5. Химическо осигуряване. 6. Комуникационно осигуряване.

31. Транспорт

31.1 Отговорни длъжностни лица от общинската администрация, координиращи осигуряването на транспорта:

- заместник кмет „Транспорт и транспортни комуникации“;
- директор на дирекция „Транспорт“.

31.2. Налични МПС и местонахождението им.

За осигуряване извеждането на населението, попадащо в заливните зони, са подготвени предварителни разчети от районите на Столична община.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

32. Събиране и обмен на информация за наводнения

32.1. По отношение на валежите

32.1.1 Метеорологична информация общо и за определения район –

А. НИМХ – БАН

Телефон "Прогнози": (+359) 2 462 4607 (+359) 888 98 78 45

Телефон "Инфоцентър": (+359) 2 462-4710, (+359) 887 507 404

Адрес: бул. Цариградско шосе 66, София 1784, БЪЛГАРИЯ

Б. Изпълнителна агенция за борба с градушките

Адрес: гр.София, бул. „Христо Ботев“ №17, ет.6

Тел. – 02 915 29 51, e-mail: agencyweathermod-bg.eu

Наблюдение на атмосферните процеси с доплерови радари MP15-IRIS. (Тбл.3).

Метеорологична	информация
в зависимост от радарната отражаемост	
	Очертание на облачността
	Слаб дъжд
	Умерен дъжд
	Силен дъжд и мълнии
	Силен дъжд, вероятност за суграшица
	Много силен дъжд и вероятност за градушка
	Много силен дъжд и градушка. Вероятност за едрозърнеста градушка
	Много силен дъжд и интензивна едрозърнеста градушка

Табли. 3 Цветни кодове за метео информация

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

32.2 Метеорологична информация общо и за определен речните нива

А. РИОСВ

GSM: 088 78 04 533

Б. Басейнова дирекция Дунавски район.

е-mail: dunavbd@bddd.bg

гр. София

ул. „Лавеле“ №16, ет. 3

тел: +359 2 973 3408

Информацията и данните за риска от наводнения представляват компилация от данни, предоставени от районите на Столична община и разработени по време на изготвяне на плана за наводнение и след това. Те включват:

- Предположения за дълбочините на наводненията и скоростите на потока в или близо до наводнения участък.

- Границите и наименованията на наводнените зони

- Идентифициране на промените в заливната низина и наводнените зони. Помага да се идентифицират причините за промените. Подпомага да се даде приоритет на действията за смекчаване на последиците. Помага на собствениците и собствениците на бизнес да определят тяхното местоположение спрямо съответната заливна нива. Тази информация е полезна за:

- Служители в общината

- Плановици и разработчици

- инженери

- Застрахователни агенти, брокери и кредитори

- Граждани

Необходимо е да се обменя и събира:

- Информация за населението в района на наводнението по възрасти.

- Наличие на жилищни сгради, административни, детски и други сгради

- Наличие на засегнатата инфраструктура – транспортна и гр.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Данните и информацията се обменят след всяко наводнение, а по време на наводнението периодично по предварително установени протоколи.

Областта изложена от наводнение обхваща административната граница на застрашен квартал или район от Столична община.

Необходимо е обаче да се вземат предвид взаимодействията със съседните водосбори и особено ако наводненията могат да обхванат повече от един квартал.

Анализират се и минали наводнения в същите граници.

33. Системи за ранно предупреждение и оповестяване в Столична община

33.1 Налични системи за оповестяване / предупреждение/

Наличните системи в Столична община са за:

- оповестяване;
- ранно предупреждение;
- управление.

Системата за оповестяване на общинската администрация и населението на Столична община включва комплекс от мероприятия, осигуряващи приемане на сигнали по линия на ОД по ССС и ЗБ в общината за кризисни състояния – природно бедствие, производствена авария, пожар, екологична катастрофа, епизоотична криза и други.

Оперативният дежурен е в състояние да предава информация за възникнали бедствия към ОДЦ на СДПБЗН, ОДЦ на дирекция „АПП“ – СО, ОД по Обл. СС и на ОД по РСС, които да оповестяват състава на районната администрация, да подават информация до търговските дружества, организациите със стопанска и нестопанска цел и фирмите на територията на общината.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

За нуждите на оповестяването в общината е изградена УКВ радиовръзка, в съответствие с индивидуална лицензия № 120-01066/03.05.2001 г. за осъществяване на далекосъобщения чрез обособена далекосъобщителна подвижна мрежа /PMR/. С помощта на цифровите УКВ радиостанции са организирани четири радиомрежи:

Всеки дежурен по РСС и УК след получаване на сигнал или разпореждане по ТКО, УКВ р/ст или по телефона, предава получената информация по телефона /стационарен и GSM / на своя кмет, на членовете на щаба, на кметовете на малките населени места и на всички останали, включени в схемата за оповестяване.

Цифровите УКВ радиостанции "VERTEX" отговарят на всички съвременни изисквания. Спецификата на разпространение на радиовълните в УКВ диапазона 400 MHz не позволява радиовръзка с някои от кметствата в районите на Столицата /с. Плана, с. Железница, с. Бистрица, с. Пасарел, кв. Владая и кв. Мърчаево /.

Техническата поддръжка на р/ст се осигурява от фирмата – доставчик „ИНТЕГРА-А“ АД съгласно договора за доставка и монтаж.

За нуждите на оповестяването в общината е изградена цифрова радиомрежа на база на радиостанции Hytera в честотния диапазон 400-430 MHz, в съответствие с Изменение № 00469-005/22.02.2018 г. на Комисия за регулиране на съобщенията на Разрешение № 00469/12.06.2008 г. за използване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за нуждите на дирекция „Аварийна помощ и превенция“ и структурите, имащи отношение по защита при бедствия, предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации и отстраняване на последиците от тях. С помощта на цифровите радиостанции са организирани четири радиомрежи:

- за оповестяване и предаване на информация към ОДЦ на „Аварийна помощ и превенция“-СО, при ситуации, свързани с бедствия, предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации от оперативните дежурни
- РСС и УК на районните администрации, дежурните служители на "Оперативен център с мобилни групи" на Столичен инспекторат, служителите на Центъра за

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

управление на трафика при дирекция „Управление и анализ на трафика“, главен дежурен на градски транспорт при „Център за градска мобилност“ ЕАД.

– за речева радиовръзка на служителите на дирекция „Аварийна помощ и превенция“ и оповестяване на личния ѝ състав в случай на бедствие.

– за оповестяване и предаване на информация към оперативния дежурен служител на дирекция „Аварийна помощ и превенция“, при ситуации, свързани с бедствия, предотвратяване или овладяване на бедствия, пожари и извънредни ситуации от оперативните дежурни – РСС и УК на районните администрации, дежурните служители на "Оперативен център с мобилни групи" на Столичен инспекторат, служителите на Центъра за управление на трафика при дирекция „Управление и анализ на трафика“, главен дежурен на градски транспорт при „Център за градска мобилност“ ЕАД.

– Радиомрежа № 13 – за речева радиовръзка на служителите на дирекция „Аварийна помощ и превенция“ и оповестяване на личния ѝ състав в случай на бедствие.

33.2 Национална система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО)

На територията на страната е изградена Национална система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО).

Тя е предназначена за индивидуално предупреждение и оповестяване в зависимост от:

- вида и мащаба на наводнението;
- нормативно определените правомощия на органите на местната власт в Столична община и районите, попадащи в заливната зона;
- компетенциите на длъжностните лица в администрацията на СО
- специфичните функции на екипите от Единната спасителна система.

Оповестяването за служителите на Столична община се извършва от ОДЦ на СДПБЗН чрез използване на подсистемата за оповестяване със sms „ДАКС“. Въведен е акустичен сигнал и гласова информация, както следва:

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

„Имате съобщение ! Моля въведете вашия ПИН!. Имате съобщение ! Моля въведете вашия ПИН!“.

Внимание наводнение по река/реките/ !

Внимание наводнение по река/реките/ !

Внимание наводнение по река /реките/ !

Оповестяването на населението от Столична община се извършва от ОДЦ на СДПБЗН, чрез СРПО с речева информация както следва:

„Внимание! Внимание! Внимание!

Опасност от наводнение!

Опасност от наводнение!

Опасност от наводнение!

Сигналът е непрекъснат вой на сирена, с продължителност 3 минути, със скокообразно изменение на честотата през 4 секунди, с честота от 700 до 1 000 херца.

33.3 Организация на оповестяването при изпускане на водни обеми от яз. "Искър"

Организации, фирми и лица за оповестяване

Рег за действия:

1. Централизираното задействане на системата за оповестяване се извършва от дежурната охранителна смяна на язовирната стена, чрез дежурния.
2. Дежурният на Столичния съвет по сигурност дублира оповестяването на дежурните по РСС и ЗБ, попадащи в заливната зона и оповестява Столична дирекция ПБЗН, „Софийска вода“ АД и ЧЕЗ – "Електроразпределение" – Столично.
3. Дежурният на Столичен съвет по сигурност оповестява ОД по Обл.СС.
4. Дежурните по РСС и ЗБ оповестяват Щабовете.

Секретарят и членовете на Щаба извършват следното:

1. Създават организация за постоянно дежурство от членове на Щаба.
2. Организируют актуализирането на телефонния указател с всички абонати, ангажирани в дейността по бедствията на територията на общината.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

3. Създават организация за надеждно оповестяване на:

- кмета на Столична община
- кметовете на районите, чиито територии вероятно ще бъдат засегнати;
- директора на СДВР;
- началника на СДПБЗН;
- директора на Областното пътно управление;
- Центъра за спешна медицинска помощ и други, при необходимост;
- управителя на "Напоителни системи" ЕАД – София клон;
- директора на "Електроразпределение ЧЕЗ България"-Столично.
- ръководителите на потенциално опасните хидротехнически съоръжения и хвостохранилища;
- Районна дирекция по горите" – София;
- "Пътища и Съоръжения" ЕАД;
- "Софийска вода" АД;
- ЦСМП – София;
- Басейнова дирекция "Дунавски район" – Плевен.

4. Организируют ежедневно получаване на информация за прогнозата за времето.

5. Създават ОГ от членове на Щаба и осъществяват директна телефонна връзка с ръководителите на потенциално опасните хидротехнически съоръжения, хвостохранилища и управителя на "Напоителни системи"-ЕАД-София клон, за получаване на актуална информация през денонощието. Планът се привежда в действие по разпореждане на Председателя на Щаба. Информацията за създамата се обстановка периодично се предава в ОДЦ на СДПБЗН;

6. Организируют заседание на щабове, с цел запознаване на членовете с плановете и вземане на решения за провеждане на НАВР при възникване на наводнение.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

33.4 Действие на щабове при оповестяване

При възникване на критична ситуация Щабове организират изпълнението и на следните дейности:

- оповестяване на населението, включително и чрез средствата за масова информация;
- организиране на временно извеждане на населението от застрашените места;
- осигуряване на подслон, чрез РСС и ЗБ;
- осигуряване на постелъчни комплекти и грехи от СДПБЗН и СО на БЧК;
- създаване на организация чрез РСС, СДПБЗН и СО на БЧК за осигуряване на храна, вода, медикаменти и раздаването им на бедстващите;
- изготвяне на разчети за осигуряване на транспорт с повишена проходимост от подразделенията на Българската армия и МВР – ГДПБЗН за достъп в заливните зони;
- осигуряване на дезинфектанти за наводнените райони.

ОД по ССС и ЗБ оповестява незабавно:

- Председателя и зам.председателите на Щаба;
- Секретаря на Щаба;
- Членовете на Щаба /или оперативните групи/.

След завършване на оповестяването дежурният по ССС докладва на дежурния по Обл. СС за обстановката и взетите мерки.

След оповестяване до 20 минути в работно и 60 минути в извънработно време членовете на Щаба се явяват на ул."Московска № 33 – СО, откъдето ръководят и координират спасителните мероприятия.

33.5 Оповестяване на населението и администрацията

В Столична община има схема за оповестяване на всички длъжностни лица. Същата се намира при ОД по ССС и ЗБ и в дирекция „Сигурност“, „Аварийна помощ и превенция“.

Оповестяване и информиране на населението при наводнение

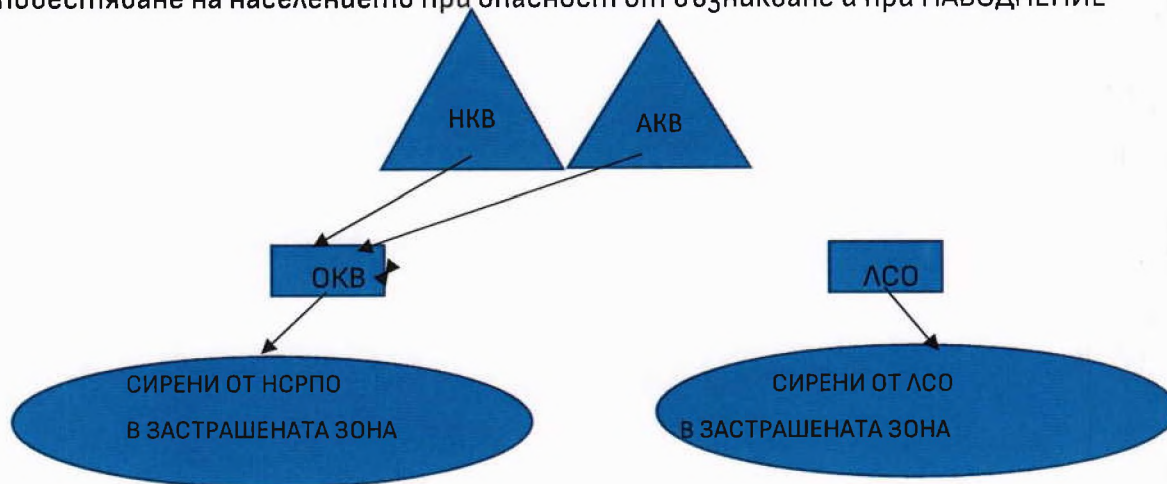
ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

При наводнение населението в Република България се информира за развитието на ситуацията, за предприетите от изпълнителната власт защитни мерки и получава указания за поведение и действие чрез средствата за масова информация. При опасност от възникване или при наводнение населението в застрашената/засегната зона се оповестява чрез националната система за ранно предупреждение и оповестяване на населението и чрез локални системи за оповестяване.

От 2023 година е въведена системата BG-ALERT. BG-ALERT е допълнение към съществуващата Национална система за ранно предупреждение и оповестяване. BG-ALERT е система за разпространение на съобщения за предупреждение на населението в случаи на опасни събития (бедствия, извънредни ситуации и други представляващи заплаха за живота, здравето или имуществото) чрез мрежите на мобилните оператори до крайните устройства на гражданите (мобилни телефони, таблети и някои смарт часовници), които поддържат технологията Cell Broadcast Service. (www.bg-alert.bg). Съобщенията се изпращат единствено и само от компетентните държавни органи или институции. Всяко съобщение ще бъде съпроводено от специфичен звуков сигнал и ще предоставя кратка информация за вида на събитието и препоръки за предприемане на действия, в случаите, за които това се налага.

СХЕМА

За оповестяване на населението при опасност от възникване и при НАВОДНЕНИЕ

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Легенда:

НКВ – Национален контролен възел на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението;

АКВ – Алтернативен контролен възел на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението;

ОКВ – Областен контролен възел на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението;

ЛСО – Локална система за оповестяване

Оповестяването чрез Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението се извършва по реда на Наредбата за ранно предупреждение и оповестяване. Информация до населението, намиращо се в зоната на покритие на Локални системи за оповестяване (ЛСО), се предава чрез ЛСО при локални задействания или чрез интеграция с НСРПО. При необходимост е възможно локално задействане на сирени от оправомощени лица за оповестяване на населението в застрашените райони. За оповестяване на населението могат да се използват и други съществуващи технически средства (местни радиоуредби и жични радиофикационни мрежи, мобилни сирени и други средства за информация). Пресцентърът на МВР публикува информация за наводнението на интернет страницата на МВР. Обществените електронни средства за масово осведомяване – Българското национално радио (БНР), Българската национална телевизия (БНТ) и операторите, разпространяващи радио- и телевизионни програми с национално покритие, осигуряват възможност за предоставяне на ефир по всяко време на денонощието чрез преки включения на отговорните институции или за излъчване на предварително подготвени емисии. БНР, БНТ и БТА разпространяват официалната информация, необходима за защитата на населението незабавно, без изменение на съдържанието и смисъла. Съобщенията се излъчват и на английски език за уведомяване на чужденците, пребиваващи в застрашената/засегнатата

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

територия. Съобщенията по БНТ при възможност се съпровождат и с жестомимичен език/превод. Информацията за бедствието и за предприетите защитни мерки, както и указания към населението се излъчват безвъзмездно. Националният оперативен център на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ – МВР, като националната точка за контакт в случай на бедствие уведомява Центъра за мониторинг и информация на Европейската комисия (EU MIC), Евроатлантическия координационен център за реакция при бедствия на НАТО (EADRC) и точките за контакт на съседните страни и координира искането и предоставянето на помощ.

34. Сили и средства

Описани в ДОПЪЛНЕНИЕ 10 – 12

35. Дейности по възстановяване

35.1 Основания и общи положения

Съгласно Закона за защита при бедствия и правилник за организацията и дейността на междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет изм. и доп. ДВ. бр.96 от 2 декември 2016 г. Подпомагането и възстановяването при бедствие включва предоставянето на неотложна и възстановителна помощ на пострадалите (засегнатите) лица и извършване на неотложни възстановителни работи след бедствие.

Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от кметовете на общините и включва:

1. Изхранване и временно настаняване на пострадалите (засегнатите) лица и животни;

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

2. Раздаване на облекло и битово имущество на пострадалите (засегнатите) лица;
3. Предприемане на други необходими мерки.

Възстановителната помощ се предоставя на физически лица при необходимост от основен ремонт на жилищата им, засегнати от бедствие, ако лицата отговарят на критерии, определени в правилника по чл. 54, ал. 6, наличието на които се установява въз основа на анкета, извършена от органите на Агенцията за социално подпомагане. Възстановителната помощ се предоставя при условия и по ред, определени с правилника по чл. 54, ал. 6, и не може да превишава стойността на данъчната оценка на жилището.

Възстановителната помощ се предоставя за:

1. Частичното възстановяване и/или частичната замяна на конструктивни елементи на строежа, както и за строително-монтажни работи, с които първоначално изпълнени, но увредени конструкции и конструктивни елементи, се заменят с други видове или се извършват нови видове работи, с които се възстановява експлоатационната им годност, след издаване на разрешение за строеж;

2. Премахване на строежи, за които е издадена заповед от кмета на общината съгласно чл. 195, ал. 6 ЗУТ, които поради природно явление с геоложки или хидрометеорологичен произход са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване и не могат да се поправят или заздравят.

Неотложните възстановителни работи след бедствие се организират от органите на изпълнителната власт в съответствие с функциите им, определени в ЗЗБ, в специални закони и в подзаконови нормативни актове.

Временното настаняване се извършва в резервните жилища по чл. 45 от Закона за общинската собственост, в други имоти, във фургони за живеене, сглобяеми къщи

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

или палатки, предоставени от централните и териториалните органи на изпълнителната власт, юридически и физически лица.

36. Решения на комисията за предоставяне на средства

Комисията приема решение за предоставяне на средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Решението на комисията се одобрява от Министерския съвет. Средствата се предоставят за финансиране на:

36.1 Превантивни дейности и дейности по подготовка за реагиране от програмите по чл. 6а, ал. 2, т. 2, 4 и 5 от ЗЗБ, като допълващо финансиране към одобрения бюджет на съответния компетентен орган и/или към осигурените средства от други източници;

36.2 Непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система;

36.3 Неотложни възстановителни работи;

36.4 Възстановителна помощ по чл. 55, ал. 3;

36.5 Контролни проверки по изпълнението на решенията на комисията;

36.6 Проверки по жалби и сигнали;

36.7 Обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия при условия, по ред и в размери, определени с правилника по чл. 54, ал. 6.

Министерският съвет определя лимит, не по-малък от 15 на сто от средствата по ал. 1, за финансиране на дейностите по ал. 1, т. 1.

Редът и условията за финансиране на дейностите по ал. 1, т. 1 се определят с правилника по чл. 54, ал. 6.

Предоставените средства се използват по предназначение в съответствие с решението на комисията.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Промяна на предназначението на предоставените средства се допуска по искане на органите на изпълнителната власт след решение на комисията, одобрено с акт на Министерския съвет.

Отчитането на предоставените средства се извършва в съответствие със Закона за публичните финанси и правилника по чл. 54, ал. 6.

При етапно финансиране предоставянето на допълнителни средства за следващ етап се извършва след представяне на отчети за извършените разходи пред комисията и пред министъра на финансите.

37. Неотложно възстановителни дейности

Предоставят се средства за извършване на неотложни възстановителни работи за трайно възстановяване на имоти – държавна или общинска собственост, читалища и молитвени домове на религиозни институции, които са засегнати от бедствия или са в състояние, което застрашава живота или здравето на населението, имуществото или околната среда, установено след обследване по реда на Наредба № 5 от 2006 г. за техническите паспорти на строежите (обн., ДВ, бр. 7 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 38 от 2008 г. и бр. 22 от 2010 г.).

Исканията за читалища и молитвени домове на религиозни институции се внасят от кмета на Столична община, като се изпращат копие от исканията до съответния областен управител за становище по целесъобразност.

38. Загължения на кмета на СО

Кметът на Общината в 14-дневен срок от възникване на бедствието или от датата на приключило обследване изпраща в комисията информация за всеки отделен обект. и копие от информацията и до съответния областен управител за сведение.

Кметът на общината в 3-месечен срок от изпращането на информацията внасят в комисията искане за финансиране. Към искането по ал. 1 се прилагат:

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

1. копие от акт за собственост и/или от концесионен договор (ако има такъв);
 2. декларация за наличие на други източници за финансиране, включително застрахователно обезщетение;
 3. експертиза и/или заключение съгласно Допълнение № 18
 4. проект, съдържащ заверена скица за местоположението на обекта, подробна количествено-стойностна сметка и становище или разрешително от компетентен орган за изпълнение на проекта, ако такава се изисква.
- (3) За основен ремонт, реконструкция или нов строеж, включително премахване при необходимост на строеж, се прилагат документите по горните точки 1 – 3, както и:
- а. инвестиционен проект по Закона за устройство на територията, фаза технически или работен проект;
 - б. подробна количествена и стойностна сметка, включваща разходи за проучване, проектиране, строителен надзор и непредвидени разходи.

39. Контрол по изпълнение на решенията

Министерствата, ведомствата, общините, както и крайните получатели на целеви средства – физически и юридически лица, са длъжни да използват предоставените средства по предназначение в съответствие с решението на комисията.

Министерствата, ведомствата и общините, както и крайните получатели на целеви средства – юридически лица, съставят досие на всяка финансирана от комисията дейност.

В досието при крайните получатели се съдържат копия от искането за финансиране и от решението на комисията и всички оригинални документи за извършване на дейността, включително разходооправдателните. В досието при първостепенните разпоредители с бюджет се съдържат искането за финансиране, решението на комисията и копие от всички оригинални документи за извършване на дейността, включително разходооправдателните.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

При предоставяне от общините на възстановителна помощ на физически лица за възстановяване на единствено и законно построено жилище, когато липсват разходооправдателните документи, в досието се прилагат декларациите по чл. 31а.

Досието се съхранява 10 години

В едномесечен срок от приключване на всяка финансирана от комисията дейност първостепенните разпоредители с бюджет представят в комисията отчет по образец, отделно за всеки финансиран обект, с опис на документите, съдържащи се в досието и снимки на обекта преди и след възстановяването. Копия на документите по описа не се прилагат.

В случаите, когато има неусвоени средства, министерствата, ведомствата и общините ги възстановяват по реда и в сроковете за подлежащите на възстановяване средства по централния бюджет.

Общините възстановяват неусвоените средства по обекти, предоставени със съответните актове на Министерския съвет; в платежното нареждане за възстановяване се записват актът на Министерския съвет и точката и подточката от приложението към него, по които се връщат неусвоените средства;

Общините изпращат в комисията завереното копие от платежното нареждане за възстановяване на неусвоените средства.

Усвоените средства се отчитат съгласно Единната бюджетна класификация за съответната година по реда и в сроковете за изготвяне и предоставяне на отчета за касовото изпълнение на бюджета на министерствата, ведомствата и общините, определени от министъра на финансите, и в съответствие с решенията на комисията.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

40. Оперативни и капиталови разходи

Допустими оперативни разходи са разходите за защита на общественото здраве, безопасността и достъпа до основни услуги. Допустими капиталови разходи са разходите за възстановяване на инфраструктурата на публичната инфраструктура или на имота до състояние преди катастрофата. Разходите, които са покрити от застраховка или разходи, които биха били направени, ако бедствието не е станало (като например редовните общински разходи за заплати), не са допустими.

За целите на Помощта за възстановяване при бедствия в градски условия, бедствие се определя като внезапно неочаквано извънредно природно събитие, което води до приемливи общински разходи, които са най-малко равно на три процента от таксата за облагане на собствената цел на общината. В съответствие с принципа на споделена отговорност за управление на бедствия, програмата се основава на плъзгаща се формула за разпределяне на разходите между засегнатите общини и провинцията.

40.1 Оперативни разходи

Оперативните разходи се отнасят до предоставянето на услуги и дейностите за реагиране по време на и в следващите седмици след природно бедствие. Специалните мерки, предприети за защита на здравето, безопасността и достъпа до основни услуги през този период, се считат за допълнителни оперативни разходи. Обикновено, допълнителните оперативни разходи не надхвърлят първите няколко месеца от бедствието. Ранният фокус на общината е да ограничи или смекчи бедствията, да възстанови реда и да възстанови основните нужди на общността.

Примери за допустими оперативни разходи в резултат на природно бедствие могат да включват, но не се ограничават до:

- Предоставяне на основни услуги и осигуряване на оперативна съвместимост на обществената инфраструктура по време и непосредствено след бедствие.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- Спасяване и транспортиране на евакуирани лица.
- Допълнителни разходи за незабавни действия, за да се осигури безопасно преминаване на често използвани нормални и аварийни пътища.
- Обикновени общински служители за извънреден труд и разходи за доброволци, направени за доставка на спешни стоки и услуги по време на бедствието (напр. Набиране на персонал за спешни случаи, доставка на стоки на уязвими лица).
- Мерки, предприети за намаляване на степента на увреждане или опасност за общността (например отстраняване на опасни отпадъци като дървесни крайници, скали, лег).
- Наемни разходи за аварийно оборудване или специални съоръжения (например превозни средства за отстраняване на отломки, генератори, експлоатиране на линията за спешно проучване).
- Наемане на временни служители за дейности, свързани с бедствия.

Примерите за недопустими оперативни разходи включват, но не се ограничават до:

- Нормални оперативни разходи, които една община щеше да понесе, без да е настъпило природното бедствие.
- Разходи за спешни услуги, свързани с рутинни функции за управление на инциденти (напр. Реагиране при спешна медицинска помощ).
- Редовни възнаграждения и обезщетения на общинските служители, дори ако служителят е бил отклонен за работа, свързана с бедствия.
- Разходи, направени от местните електроразпределителни компании.
- Декоративно озеленяване или коригиращо подрязване.

Може да се случат извънредни обстоятелства, при които допустимите оперативни разходи могат да продължат да се извършват няколко месеца след бедствието. Например, поради метеорологичните условия или липсата на налично

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

оборудване, отстраняването на опасни отпадъци може да се забави, докато ресурсите станат достъпни или климатичните условия се променят.

40.2 Капиталови разходи

Капиталовите разходи се отнасят до разходите, направени за възстановяване на основните общински активи като инфраструктура и обществени съоръжения. Обикновено капиталовите разходи се извършват по-късно от оперативните разходи поради сложността на проектите (например ремонт на мост, път или тротоар). Разходите в тази категория често са с по-дългосрочните действия, предприети за възстановяването на общността след бедствие.

Примери за допустими капиталови разходи в резултат на природно бедствие включват, но не се ограничават до:

- Закупуване на материали и поръчки на външни доставчици на услуги за капиталови проекти.
- Ремонт или възстановяване на общинска собственост и инфраструктура (напр. Общински пътища, сгради, тротоари) до състояние преди катастрофа.
- Инженерни оценки и прогнозни разходи за възстановяване на общинската собственост и инфраструктура.
- Допълнителни разходи за труд и допълнителни разходи за използването на собственото оборудване на ищеца за ремонт или възстановяване на основната инфраструктура и съоръжения.

Примери за недопустими капиталови разходи в резултат на природно бедствие включват, но не се ограничават до:

- Възстановяване на дървета.
- Всички разходи, покрити от застраховка.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- Увреждане на имущество или инфраструктура, които не са свързани с природното бедствие.
- Повреда на частна собственост.
- Подобрения в собствеността и инфраструктурата.

От общината се изисква да представят подкрепяща документация, доказваща, че допустимите разходи отговарят на прага за активиране на програмата. Бъдещите разходи за допустими капиталови ремонти трябва да бъдат придружени от подробни оценки на доклада за щетите. От общините ще се изисква да представят документация за действителните разходи, когато са налични. Обикновено сертифициран от професионален инженер, отчетът за щетите трябва да включва подробна оценка на нанесените щети, както и оценки за разходите за ремонт, включително труд, материали и оборудване. Прогнозите за доклада за щетите трябва да се основават на връщането на собствеността или инфраструктурата до състоянието преди катастрофата.

Накратко, докладът за щетите трябва да включва точна оценка на нанесените щети и подробна оценка на планираните разходи за възстановяване на капиталовия проект до състояние преди катастрофата.

41. Отчитане на разходите и водене на записи

Общината трябва да следи разходите и приходите, свързани с бедствията. Когато помощта за възстановяване при бедствия е одобрена, от общините се изисква да поддържат оригинална документация за подпомагане на направените разходи. Това може да включва разписки, фактури, трудови договори и срокове, доклади за щети, прогнози и всякаква друга документация, свързана с бедствието.

Лицето, на което е бил делегиран от кмета, е длъжен да подпише формуляр, удостоверяващ, че разходите на общината са точно отразени във формулярите за искане. След като са налице, общината трябва да предостави одитирани финансови отчети.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

42. Стоки и услуги:

Категорията стоки и услуги може да включва разходи за външни доставчици на услуги, които са сключили договори за предприемане на пряко свързани с катастрофата работа и допълнителни разходи за стоки, необходими за реагиране или възстановяване от бедствието.

Примерите за допустими разходи за стоки и услуги в резултат на природно бедствие включват, но не се ограничават до:

- екипи от външни доставчици на услуги за почистване на отломки, с цел премахване на опасни материали за защита на общественото здраве, безопасност и достъп до основни услуги.
- Закупуване на материали или поръчки на външни доставчици на услуги за ремонт на важна инфраструктура или публична собственост.
- Наемане на специализирано оборудване (например багери, генератори).
- Разходи за служители, пряко свързани с бедствието (напр. Храна, пробег).

Примери за разходи за недопустими стоки и услуги в резултат на природно бедствие включват, но не се ограничават до:

- Закупуване на неконсумативни материали, които ще останат активни на общината (напр. Самосвали, верижни триони, захранващи кабели, лаптопи).
- Инфраструктура или ремонт на имота, когато няма доказателства за щети, дължащи се на природното бедствие.

43. Разходи за персонал

Разходите за служители се отнасят до разходи, направени за извънреден труд на редовни общински служители, натоварени с работа, свързана с бедствия; разходите на временните служители с договори за работа, свързана с бедствия; или за запълване на служители, отговарящи за задълженията на редовен общински служител, докато редовният служител е назначен за работа, свързана с бедствия.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Редовен служител: постоянен служител, който е част от персонала на засегнатата община. Редовният служител може да е на пълен работен ден, на непълно работно време или на сезон.

Временно нает служител: Допълнителен временен персонал, нает за работа, свързана с бедствия. Обикновено договорите не надхвърлят шест месеца след събитието.

Заместващ служител: възниква, когато задълженията на редовен общински служител са възложени на временен служител, за да позволи на редовния служител да се справя с отговорностите, характерни за бедствието. Продължителността на задаването на заместване може да бъде не по-дълго от продължителността, за която е бил на работа редовният служител, за да извършва работа, свързана с бедствия.

Примери за допустими разходи за служители в резултат на природно бедствие включват, но не се ограничават до:

- извънреден труд на редовен общински служител, стига той да е свързан с бедствена работа.
- Временни служители, наети специално за работа, свързана с природното бедствие.
- Служители по заместване, наети да заменят редовни служители, назначени за работа, свързана с бедствия.

Примерите за недопустими разходи за служители включват, но не се ограничават до:

- Заплата на редовните служители, дори ако служителите са били назначени за работа, свързана с природни бедствия. Това включва редовни часове за служители на общинския персонал.
- Извънреден труд, който не е изплатен. Ако на редовен служител бъде предоставено свободно време вместо заплащане на извънреден труд, общината не е направила допълнителни разходи, които могат да бъдат предявени.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- Позиции на заместване, които надхвърлят времето, през което редовните служители са били подложени на работа, свързана с бедствия.

44. Собствено и наето оборудване

Общината се насърчава да използва своето собствено оборудване възможно най-много за дейности, свързани с бедствия. Разходите за оборудване, закупено и задържано от общината, не могат да бъдат възстановени; Въпреки това, допустимите разходи за експлоатация на притежавано оборудване са допустими.

Общината разработва отделна програма за признаване на разходи за наемно оборудване, в т.ч. тежка техника и часове за експлоатация.

Наемните цени се преглеждат ежегодно.

Справката за часовите листове за оборудването трябва да бъдат внимателно записани, за да се обоснове общото работно време.

45. Приходи от природни бедствия:

Общината трябва да отчита всички приходи, получени в резултат на превенция (рязане на дървета), приходи от продажбата на дървесни стъргодини и дървен материал. Приходите, отчетени във формуляра за заявление за помощ за възстановяване при бедствия на общината, се приспадат от крайната сума на искането.

46. Застраховане и управление на риска

Въпреки че всички нива на управление играят важна роля при управлението на бедствия, смекчаването на рисковете и подготовката за бедствия са преди всичко отговорности на местно равнище. Общините вземат разумни предпазни мерки, за да гарантират здравето и безопасността на жителите и да управляват рисковете.

Предоставената помощ от общината не е заместител на стабилно управление на риска или подходящо застрахователно покритие и не осигурява пълно възстановяване на разходите

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

Целта на помощта за възстановяване след бедствие е да се облекчат финансовите затруднения, когато разходите са толкова големи, че надвишават капацитета на засегнатата община да управлява.

Общините са отговорни за покриването на авансовите разходи, свързани с природното бедствие. Когато е приложимо, искове трябва да бъдат насочени на първо място към застрахователя.

При възникване на бедствие се препоръчва общинският персонал да преразгледа застрахователната полица на общината с представител на застрахователния си оператор. От общините се изисква да представят документация за застрахователно покритие.

47. Практики за Столична община в началото на бедствието

Следва няколко практични стъпки и общината може да предприеме природно бедствие:

- Събиране на документация: При подаване на искане, общините събират колкото се може повече подкрепящи данни за възникналото бедствие и щетите, които то е нанесло. Практическата стойност на искането до голяма степен се основава на способността на общината да докаже, че направените разходи са свързани с природното бедствие. Примерите могат да включват:

- о Доклади или оценки на конкретни щети върху имущество или инфраструктура.

- о Снимки или видеоклипове от условия преди катастрофа, след бедствие и след почистване.

- о Карти на засегнати области или таблици, в които са включени засегнатите сайтове

- о Документиране на разходи като: фактури, поръчки и договори за служители, дневници за оборудване и заявки за покупка.

- о Планове за управление на активи и друга документация.

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- Незабавно започнете да разделяте допълнителните оперативни и капиталови разходи, свързани с бедствия, от обичайните общински разходи. Създаване и разделяне на сметката на главната книга за лесно проследяване на разходите, свързани с нарастването на бедствия.
- Ако дадена община е претърпяла значителни и инфраструктурни или имуществени щети в резултат на природно бедствие (наводнение), получите подробни доклади за щетите от квалифициран инженер или съответния специалист, които дават подробности за нанесените щети и оценка на разходите за възстановяването на имота или инфраструктурата до състояние преди катастрофата ,
- Свържете се с вашия доставчик на застраховка, за да определите каква щета е покрита от застраховката.

48. Изисквания за допустимост

Предприетите мерки за подпомагане на възстановяването при бедствия на общината осигурява помощ за възстановяване при бедствия. Тази програма не се прилага за неизползвани територии или опазване на околната среда. Собствениците на жилища, жилищните наематели, малките собственици, земеделските стопани и организациите с нестопанска цел, които са понесли разходи в резултат на природно бедствие, могат да кандидатстват за подпомагане.

- Една предварителна оценка, която може да се използва е, че допълнителните разходи трябва да бъдат доказано свързани с бедствието и допустимите разходи, които трябва да бъдат направени, трябва да бъдат най-малко равно на три процента от данъчната оценка.

49. Мониторинг и оценка

Рег за преглед и актуализация на Плана за защита при наводнения

- **Периодичност на регулярния преглед:** В съответствие с чл. 9, ал. 11 и ал. 12 от Закона за защита при бедствия (ЗЗБ), настоящата Част I от Общинския план

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

преминава през задължителен ежегоден преглед за проверка на неговата актуалност, който се извършва до края на всяка календарна година.

- **Извънредна актуализация:** Извънпланово изменение и допълнение на документа се извършва незабавно при настъпване на следните обстоятелства:
 - Регистриране на реално наводнение с последици или възникване на критични аварийни ситуации по хидротехническите съоръжения на територията на Столична община – с цел отразяване на поуките от практиката;
 - Актуализация на границите на Районите с грозящ значителен риск от наводнения (РЗРН), определени от Басейнова дирекция „Дунавски район“, или промени в Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН);
 - Промени в националното законодателство, касаещо водите, превенцията на риска или управлението на кризи;
 - Структурни реформи, промяна в капацитета, числеността или техническото оборудване на съставните части на Единната спасителна система (ЕСС) в региона (ГДПБЗН-МВР, СДВР, ЦСМП, БЧК и др.);
 - Значителни промени в наличните общински ресурси (договори за поддръжка на речни корита, осигуряване на инженерна техника и др.).
- **Водеща структура:** Оперативната дейност по събиране на предложения от експерти, редактиране и актуализиране на плановете раздели се ръководи от Дирекция „Аварийна помощ и превенция“ (АПП) на Столична община.
- **Процедура по утвърждаване:** Всички направени изменения и допълнения се съгласуват с Областния управител на Област София (София-град) и се приемат с решение на Столичния общински съвет (СОС).

2. Критерии и ключови показатели (KPIs) за оценка на оперативната готовност

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

За осигуряване на обективен мониторинг върху състоянието на превенция и готовност за реагиране при наводнения се въвеждат следните измерими индикатори:

- **Индикатори за превенция и техническо състояние:**

- Процент на изпълнение на Годишната програма за планово почистване на речните корита, деретата и отводнителните канали на територията на общината (цел: 100% готовност на критичните участъци преди пролетните и есенните пълноводия);
- Ежегоден брой и резултати от проверките на техническото и експлоатационното състояние на язовирите – общинска собственост (яз. „Суходол“, яз. „Мрамор“ и др.), извършващи се от специализираната Междуведомствена комисия и ДАМТН;
- Процент на изправност и надеждност на автоматизираните системи за мониторинг на речните нива и ранно предупреждение, оперирани от Столична община.

- **Подготовка на силите за реагиране:**

- Ежегодно провеждане на най-малко 1 пълномащабно тактико-специално учение на терен за симулация на спасителни и отводнителни операции (изграждане на диги, евакуация, работа с висококапацитетни помпи) и най-малко 2 щабни тренировки;
- Степен на окомплектованост с лични предпазни средства, спасителни лодки, мотопомпи и инертни материали (пясък, чували) в аварийните складове на Дирекция „АПП“ и Доброволното формиране на Столична община (цел: над 95% осигуреност).

- **Комуникация и логистика:**

- Постоянен режим на проверка (на всеки 3 месеца) на списъците за експресно оповестяване на Общинския щаб, районните кметове и

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

гежурните оператори на критична инфраструктура (напр. „Софийска вода“ АД, „ЕРМ Запад“ ЕАД);

- Време за реакция и пристигане на първите аварийни екипи в рисковите зони след получаване на сигнал от Националния/Оперативния комуникационен център или системата 112.

3. Контрол по изпълнението на превантивните и оперативните мерки

- **Висш контрол:** Общият контрол по изпълнението на задачите, заложи в тази част на плана, се осъществява директно от Кмета на Столична община или писмено оправомощен от него Заместник-кмет с релевантен ресор (напр. по направление „Строителство и инвестиции“ или сигурност).
- **Текущ контрол:** Директорът на Дирекция „Аварийна помощ и превенция“ осъществява текущ мониторинг по изпълнението на оперативните графици, поддържането на техниката и състоянието на защитните съоръжения.
- **Районно ниво:** Кметовете на 24-те административни района на Столична община са длъжни два пъти в годината (до края на април и до края на октомври) да представят в Дирекция „АПП“ писмен отчет за състоянието на повърхностните водни обекти на техния район, проводимостта на мостовите съоръжения, изправността на отводнителните системи в ниските градски части и актуалността на местните евакуационни разчети.

4. Последващ анализ (Lessons Learned) и отчитане

- **Доклад за оценка след събитие/учение:** В срок до 15 дни след провеждане на планово тактическо учение или след ликвидиране на последиците от реално хидрологично бедствие (наводнение), Секретарят на Общинския щаб изготвя детайлен Анализ на действията (Post-Action Review).
- **Задължително съдържание на анализа:**

ПЛАН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ

- Оценка на реалното време за задействие на екипите и ефективността на комуникационния обмен между Оперативния дежурен на СО и структурите на МВР/ЕСС;
 - Качествен анализ на взаимодействието на терен с териториалните органи на изпълнителната власт и експлоатационните дружества („Софийска вода“ АД, „Нектком“, „ЕРМ Запад“ и др.);
 - Оценка на адекватността на заложените инженерни мерки (дигизиране, контролирано изпускане на водоеми, отклоняване на водни маси);
 - Идентифициране на критични пропуски: технически неизправности на помпено оборудване, проблеми с комуникационния трафик, логистични затруднения или липса на координация;
 - Изготвяне на План за коригиращи действия с конкретно разписани мерки, необходим бюджет (бюджет на СО или искане към МКВП към МС), отговорни лица и крайни срокове за отстраняване на всяка констатация.
- **Информирание на висшестоящите органи:** Изготвеният последващ анализ се внася за сведение в Столичния общински съвет и се изпраща на Областния управител на Област София като част от националния механизъм за намаляване на риска от бедствия и подобряване на спасителните операции.